

Fasori Hírmondó

A BUDAPEST-FASORI EVANGÉLIKUS GIMNÁZIUM LAPJA
TIMOR DOMINI PRINCIPIUM SCIENTIÆ • ERŐS VÁR A MI ISTENÜNK!

2025

1

Új kapitány a Fasori fedélzetén

interjú

Beñcze Dávid

igazgatóval

120

éves

a fasori

evangélikus templom

fotókiállítás

Láthatatlan
kezek

nyomában az iskolában

Bibliotheca
Fasoriana

avagy könyvek szentélye
a gimnáziumban

Tartalomjegyzék

Őszi beköszöntő

Kezesnek áll a világ!3

Igazgatófaggató

Új kapitány a Fasori fedélzetén.
Interjú Bencze Dáviddal, gimnáziumunk
új igazgatójával4

Nyári visszapillantó

Evezőtábor 6
Mekszikó(pusztai) kalandok 7

Fasori diákok a nagyvilágban

Vitaverseny Japánban 8
Az utolsó osztálykirándulás: Róma 9

Évfordulóink

120 éves a fasori templom (fotókiállítás) 10

Ökofasor

Mekkora a vízlábnyomod?
(Erasmus+ program) 12

Öröm-hír-mondó

Láthatatlan kezek 14

Tematikus oldal

A kéz, amely a muffint adja 16

Rejtvény

..... 17

Kutatók éjszakája

Hogyan fest egy hulló – belülről? 18

Pályaaorientációs nap

Egy kisbaba mindig feltölt 20
Jogi elhívás és fasori visszahívás 21

Bibliotheca Fasoriana

Jókai Tímea a fasori könyvtárban. Interjú
Szlepák Tímea könyvtáros tanárral 22

Ajánló

Jókai 200 kiállítás 24
Olvasósarok: könyvajánló 25

Gólyahír

Berepültek és fészket raktak a Fasorban
a gólyák és verebek 26

Lelátó

Fasor Kupa 2026 28
FTC-interjú 29

Sportélet a Fasorban

Az iskolaudvartól a török riviéráig 30

Atomra hangolva

Nagy hegyek és fúziós reaktorok 31

A tudomány vonzásában

Bolygóközi gravitációtól a hajnali óceánig.
Beszélgetés Palágyi Júlia tanárnővel 32

FasoRlport

A rágógumiper 34

Október: a forradalmak hónapja

Aradi 13 másképp 36
Mit jelent katonának lenni? 36
Véren vett szabadság 36
Az emlékezés közösségépítő ereje 37
Forradalmi leckék 38
Re-formáció 38

Kisszínes

Állati oldal 39

Slusszpoén

..... 40

Impresszum:

Kiadja: Budapest-Fasori Evangélikus Gimnázium; Felelős kiadó: Bencze Dávid; Felelős szerkesztő: Kinyik Anita;

Diákszerkesztők, médiaműhelyesek: Hodák Emília, 10.c; Kitanics Szonja, 8.b; Mengyán Emma, 10.c;

Nagy András, 10.c; Nagy Laura, 8.b; Páli Kristóf, 7.b; Szalacsi Nimród, 7.b; Szilágyi Dániel, 11.c;

Urbányi Emese Kincső, 8.b; Olvasószerkesztő: Petri Gábor; Nyomdai munka: www.vmpint.hu;

e-mail cím: iskolajusag@fasori.hu; Instagram-oldal: fasori.hirmondo; Médiaműhely: csütörtök, 8. óra, 304-es terem.

Munkánkat támogathatja az Evangélikus Gimnázium Alapítvány számlaszámára történő befizetéssel.

Számlaszám: OTP 11707024-20255109. IBAN: HU75117070242025510900000000.

Őszi beköszöntő

Kezesnek áll a világ!

A Fasori Hírmondó első tematikus lapszáma

„Na, hogy halad az újság? Annyit imádkoztam érte!” – fogad őszinte várakozással a hangjában az első emeleti aulában egy igazi, még a Fasor kupások meccsein kiabálóknál is lelkesebb drukker az új köntösben újrainduló *Fasori Hírmondó* első lapszámának lapzártás hajrájában. Összekulcsolt kezei láthatatlanok, mégis érezhetőek a folyamatban, megsimítják, biztatják a lendületét vesztő szerkesztőt. Reményt adnak, hogy majd a nyomdából frissen kikerülő hétszáz Hírmondót is mohó kíváncsisággal ragadják meg és forgatják a tanár- és diákezek.

A betű látható, mögötte a gondolat, a szándék, az érzés láthatatlan. Az (iskola)újságot olvasó számára a cikkeket gépelők kezei láthatatlanok, mégis valahol, láthatatlanul összeérnek és együtt írják a Hírmondó sorsát. A nagy – a láthatatlan szálakat valamiképp mindig összefonó, egybekötő – kéz nem úgy munkálkodik, ahogy a kortárs médiafelületek, nem kíván versengeni a figyelemért, nem kér lájkot, csak tart, támaszt – láthatatlanul. Ezen a kézen elfér egy egész szerkesztőség, egy egész iskola, sőt egy 120 éves templom is elfér népes gyülekezettel...

Nap mint nap *láthatatlan* kezek teszik a dolgukat értünk, hogy mi zavartalanul végezhessek feladatainkat. Az iskolában nap mint nap összedik a szétdobált szemetet, felseprik utánunk a tantermeket, nyomukban rend és tisztaság kél. Ha betérünk a gimnázium egyik legjobb hangulatú, könyv- és teailatú helyiségébe, a könyvtárba, akkor is belénk hasíthat a kérdés, a nehéz kézikönyvet, fajsúlyos szakkönyveket és a folyamatosan kortárs kötetekkel bővülő szépirodalmi kínálatot vajon mely kezek teszik számunkra elérhetővé?

A *Bibliotheca Fasoriana* rovatban minderről lehull a lepel, és avatott kezek által leszünk bevezetve a könyvbirodalomba.

Sokszor elfeledjük a kézben rejlő közösségépítő- és megtartóerőt, és előfordul, hogy a tanórák végeztével helyettünk, utánunk a takarító(nő)k kezei azok, amelyek felteszik a padok tetejére a székeket. Kézről kézre jár a titkos üzenet a magyarórán, de egyéb, a közösséget építő, kézzelfogható tettek tekintetében nem bizonyulnak ily serénynek. Máskor meg mellényúlunk, például egy pad alá ragasztott, már kihűlt, megkeményedett rágógumi-miba, melynek érintésére a hideg is kiráz – ahogy erről a *FasorIport* rovatban olvasható beszámoló is tanúskodik. Ez a sajnos iskolánkban is gyakran előforduló jelenség szintén azt igazolja, kevésbé becsüljük meg a – ragasztott rágókat aztán egyenként lekaparni kénytelen – láthatatlan kezeket...

A *Fasori Hírmondó* első tematikus lapszáma a kezek nyomába ered, a maréknyi lelkes – és további csapattagokat váró – diákszerkesztőség egyik mozgatója, hogy láthatóvá tegye a láthatatlant: vegyük észre azt a kézzel fogható különbséget, azt a magasabb minőséget, melyet a láthatatlan kezek munkája, erőfeszítései nyomán nap mint nap élvezhetünk! A hétköznapiakban ne mossuk kezeinket (csak higiéniai értelemben), sokkal inkább merjük a kezeinkkel is alakítani a körülöttünk lévő világot: egy apró gesztus, egy kézmozdulat, egy önként vállalt feladat, és máris – ha a mese mintájára arannyá nem is válik minden, amihez nyúlunk – bearanyozhatjuk valamely embertársunk napját, vagy apró lépésekben tehetünk a környezetünkért.

A jó cserkész, ahol tud, segít – tartja a mondás, és tartja magát ehhez egykori cserkészvezető igazgatónk is, akivel interjú az 4-5. oldalon, az *Igazgatófaggató* rovatban olvasható –, de lapozunk a *Lelátóra* is, fogadjuk a gólpasszt a fasori focikupások után szabadon, és örülünk együtt a fasori újhullámos fizikusok sikereinek is A *tudomány vonzásában* rovat híreit olvasva! Vegyük tehát nyitottan kezünkbe a láthatatlan kezek által úragombolt Hírmondót, és jegyezzük vele: kezesnek áll a világ!

Kinyik Anita

Új kapitány a Fasori fedélzetén

Interjú Bencze Dáviddal,
gimnáziumunk új igazgatójával

Fotó: Bazánth Ivola

Szakterülete a történelem, szívügye a közösségépítés, a suliba jövet kétkeréken – de a földszinti aulában cirkálva is – energikus jelenség.

A 2025/26-os tanévet megnyitó szeptember 1-jei istentisztelet különleges alkalom volt a Budapest-Fasori Evangélikus Gimnázium történetében. Hajdó Ákos tizenhárom év szolgálat után köszönt le intézményvezetői posztjáról, és adta át a stafétát Bencze Dávidnak, aki hét évig történelemtanárként és a népszerű evezőstáborok meghonosítójaként működött a Fasorban. Az idei tanévtől többéves vezetői tapasztalatait kamatoztatva arra vállalkozik, hogy intézményfejlesztői ötleteit is megvalósítsa. Kifagattuk mindezeokról.

Milyen örökséggel vágott neki egykor a pedagógusi pályának?

Nagyon sokoldalú, inspiráló szellemi közegben nevelkedtem. Édesapám is gimnáziumi tanár volt, később egyetemi professzor és rektor. Édesanyám gobelinművész, főiskolai tanár. A cserkészlet is meghatározó volt számomra, ahol megtapasztaltam a közösség erejét. Cserkészvezetőként már tizenhat évesen nálam pár évvel fiatalabb fiúkat vezettem. A 11. kerületben nőttem fel, ahol most is lakom. A Fasorba biciklivel járok, jól esik a huszonöt perc sport, amivel áthangolódhatok a munkára vagy a családomra.

Milyen tapasztalatokkal érkezett intézményünkbe hét évvel ezelőtt?

Huszonöt éve kezdtem el tanítani. Az ELTE történelem szak elvégzése után egyből a mélyvízbe kerültem. Egykori iskolámban, a Budai Ciszterci Szent Imre Gimnáziumban lettem tanár és lelkes fiatalelként rögtön osztályfőnök is. Majd – még a Fásor előtt – két helyen is voltam igazgatóhelyettes, de dolgoztam a civil szférában, a közigazgatásban és projektmenedzserként is. Az ott szerzett tapasztalatok is segítik a munkámat.

Történelemtanárként hogyan határozná meg magát, mit tart küldetésének a tantárgy oktatásakor?

Tanári alapelvem, hogy mindenki kapjon valamit történelemből, az is, akit kevésbé érdekel. A mai világ megértéséhez elengedhetetlen a történelmi háttér ismerete. Az összefüggések megértésére koncentrálok, nem feltétlenül az adatokra. Ezért is haladunk például az emelt szintű érettségi felkészítőn tematikusan és nem időrendben.

De nem hagyom ki az érdekes „sztorikat” sem, próbálom megszerettetni a tantárgyat. Igyekszem megmutatni a diákoknak, melyek a jelenlegi párhuzamok, a folyton ismétlődő mintázatok. Ezért is tartom fontosnak, hogy eljussak a legfrissebb eseményekig, a 2008-as válságról és az ukrán háborúról is tanulunk. Nagyon szeretek tanítani, furcsa, hogy most igazgatóként csak három órám van...

Igazgatóként mely célok és vágyott képek lebegnek lelki szemei előtt, ha a Fásor jövőjére gondol?

A minőségi oktatáson kívül a keresztény értékrendünkkel és a közösségépítéssel tudunk kitűnni. Az a vállalt célom, hogy ezen a téren a diákokkal és a tanártársakkal együtt tovább fejlődjünk. Komoly hagyománya és nagy neve van az iskolának, ám nem elsődleges célunk, hogy Nobel-díjasokat képezzünk. Már közel száz éve, hogy a legendás matektanár, Rátz László kinevelte a híres tudósokat. Most is vannak kiemelkedő diákjaink és tanáraink is, akik csodálatos eredményeket érnek el. Mégis inkább azt emelném ki, hogy a közösségépítésre, a diákok jóllétére, személyiségük kibontakoztatására igyekszünk koncentrálni. Az épületfelújítás során is arra figyelünk, hogy az iskola terei otthonossá váljanak, beszélgetésre, tanulásra, közösségi programokra alkalmasak legyenek. A tervem, hogy a könyvtár előterében egy új közösségi tér épüljön jövőre.

Milyen ajándékokat és lehetőségeket tartogat a gimnáziumi időszak? Mire biztatná a fasori diákokat?

A gimnáziumi időszak nagyon meghatározó lehet

a fiatalok életében, sokat formálódik a személyiségük, meghatározó élmények érik őket, és életre szóló kapcsolatok, barátságok születnek. Az első osztályomnak huszonnéggy évesen lettem az osztályfőnöke. Velük tizenhét év távlatából is tartjuk a kapcsolatot, évente többször is találkozunk.

Azt szeretném, hogy a gyerekek használják ki ezt az időszakot, és alakítsák ők is az iskola mindennapjait. Nekem voltak nagyon jó és nagyon rossz tanárain is gimnazista koromban, de igazából mi, diákok szerveztünk olyan életet a gimiben, amiért szerettem oda járni. Szívesen támogatom a diákok jó kezdeményezéseit.

Miben egyedülálló a Fasori Gimnázium, mire lehet büszke a fasori diák?

Ebben az intézményben egy osztályfőnök sokkal több közösségi programot szervez, mint máshol: hosszabbak az osztálykirándulások, sok az egyéb osztályprogram, utazás. Élő lelkeség van, zenés áhítatok, közös éneklés péntekenként, csendesnapok. Nyáron rengeteg táborot tartunk, önkéntes cserkészcsapatuk is működik. Van diákszínpad és persze ott van a DÖK által szervezett Fasor Kupa. Egy különleges közösséghez tartozik, aki ide jár, erre lehet büszke. Aki akarja, az a büszkeségét idén már új dizájnnal készült fasori pulcsiban mutathatja ki.

Mi a legemlékezetesebb története a fasori évekből?

Nehéz csupán egyet kiemelni. Sok jó emlékem kötődik a 2021-ben érettségizett C osztályhoz. Ők adták az első evezőstáborok gerincét. Nagy élmény volt, amikor a járvány idején az online társadalomismeret órák után többször is tucatnyian bent maradtak a „meet”-ben konferenciahívásban, és még folytattuk a beszélgetést. A 2022-ben érettségizett osztályom tihanyi osztálykirándulásán az őszi naplementében sétáltunk a Balaton-parton, ez az idilli emlék is élénken él bennem.

Nagyon szórakoztató utólag a mostani C osztályom legendás „ételmaradék-robbanása”. Január elején, amikor bejöttünk, az osztályterem úgy nézett ki, mintha egy óriás lehányta volna az egészét, és olyan szaga is volt. Mint utóbb kiderült, néhány „kísérletező kedvű” diák az osztálykarácsony után a maradék sütitet és üdítőket betömökdötte egy PET palackba. A karácsonyi szünet alatt ezek az összetevők kémiai reakcióba léptek egymással, a palack felrobbant, és ez okozta a pusztulást. Most már vicces, de akkor volt mit takarítani.

Miért szereti a Fasort, mit jelent Önnek ezek között a falak között tanítani (és most már harmadik hónapja: igazgatni)?

Szeretem a légkört, az utánozhatatlan fasori életérzést, a tanári kar jó hangulatát, a diákok vicces és vidám közösségét. A Fasorban befogadó légkör van, ahol mindenki kaphat támogatást, megtalálhatja a helyét, a barátait. Előfordul, hogy ezt néhányan nem mindig veszik észre az itt dolgozók közül, de nekem ez már nem az első munkahelyem, ezért én ezt nagyra értékelem, és szeretném megőrizni.

Varázsa van a patinás, százhusz éves műemléképületnek is, ugyanakkor kihívást is jelent: küzdelmes karban tartani és a modern oktatási igényekhez alakítani. A mai nevelési-oktatási lehetőségeket is ez a kettősség jellemzi: csodálatos, értékes fiataljaink vannak, akikre ugyanakkor a hétköznapi napok során óriási és nem feltétlenül értékorientált ingerdömping zúdul a külvilágból. Ezeket az adottságokat tudatosítva kell megtalálnunk a helyes utat, követve Krisztus tanítását. Olyan meghitt, otthonos közeget szeretnénk teremteni és fenntartani, ahol a gyermekek kiteljesedhetnek szellemi, lelki értelemben egyaránt. A célom, hogy azok a fiatalok, akik ide járnak, meggyőződéssel mondhassák ki a bibliai mondatot: „Jó nekünk itt lenni.” (Mt 17,4)

FH

Evezőstábor

Négy év a Szigetközben...

„Elnök Úr, borulunk!” – talán ez volt a legikonikusabb mondat, amelyet a Szigetközben eltöltött évek alatt hallhattunk. Mert bizony, nem telt el úgy tábor, hogy legalább egyszer ne landoltunk volna a vízben – néha szándékosan, néha kicsit kevésbé...

Az idén júliusban megtartott VI. Fasori evezőstábor nekem már a negyedik volt.

Minden 2021 őszén kezdődött, amikor kilencedikesként hallottam a szigetközi evezőstáborról. Bencze Dávid tanár úr izgalmas összefoglaló videója teljesen magával ragadott, és pár barátommal rögtön eldöntöttük: mi ott leszünk! Akkor még nem sejtettem, hogy ezzel egy négy éven át tartó kaland veszi kezdetét, ami igazán felejthetetlené teszi majd a Fasorban eltöltött gimnáziumi éveimet.

Sosincs két ugyanolyan hét, a tábor minden évben tartogat valami újat. Mesterfokra fejlesztettem a kenuszás, a kempingezés és a bográcszás művészetét. A „Pony” és a „Vattantyú” koronázatlan királyává váltam, és rájöttem, hogy a szabad ég alatt alvás mindaddig idilli, amíg a nap helyett nem egy szunyogcsapat ébreszt...

Soha nem felejttem el Bencze Dávid tanár úr vicceit, a komoly és néha kevésbé komoly életbölcséségeit, Schranz Ambrus tanár úr legendás tesztkós papucsát, Gianone tanárnő rögtönzött balettóráit, vagy Mocskónyi, Károlyfalvi és Szalai tanárnő izgalmas történeteit.

Ezek a pillanatok adták meg annak a négy évnek a varázsát, amelyért mindig is hálás leszek, hiszen örök emlék marad számomra.

Horváth Bálint
2025-ben érettségizett, C osztály

„Mexikói” kalandok

A 8.b természettudományos tábora

Szeptember 18-20-a között tartották a 8.b osztály természettudományos táborát Mekszikópusztán. Az osztályt kísérő tanárok az osztályfőnök, Hatvani Hajnalka, illetve Csernus Rita és Hámor Endre voltak.

Úton Mekszikópusztá felé

2025. szeptember 18-án a Budapest-Fasori Evangélikus Gimnázium 8. b osztálya felszállt Budapest-Kelenföld vasútállomáson a Fertőszentmiklós felé induló vonatra. Mivel vágányzár volt, kalandos volt az érkezésünk: a vonat csak egy közeli településig vitt, onnan a GySEV Zrt. pótlóbusza, aztán pedig a Fertő-Hanság Nemzeti Park mikrobuszai szállítottak Fertőújlakra, régies nevén Mekszikópusztára. A szállásunk a Csapody István Természetiskola épületében volt. [Csapody István neves botanikus és környezetvédelmi szakember – a szerk.] A programjaink rendkívül színesek voltak, köztük volt rovarászás, madarászás, mikroszkopozás, csillagászat és természetismeret is. A szálláson rendelkezésre álltak kerékpárok, amelyekkel eljutottunk különböző külső helyszínekre, például a közeli Lászlómajorba, ahol megtekintettük a gazdálkodástörténeti kiállítást és az ott lévő háztáji állatokat. A hazatérés rendben ment. (Vagy mégsem? Olvasd el lent!)

Grünwald Gergely Vilmos – Purszki Mihály Magor – Sebestyén Bálint

Kalandos hazatérés „Mekszikóból”

Egy furgon robogott el velünk a szállásunktól pár kilométerre található vasútállomáshoz. Eközben az értünk felelős tanárok kaptak egy nem túl kellemes bejövő hívat a szállásvezetőnkől, aki nem találta az egyik szoba kulcsát. Mint később kiderült, vicces diáktársunk eldugta az egyik szekrénybe... A röviddel a hír után befutó pótlóbuszsal végre hazafelé vettük az irányt. Harminc perc után átszálltunk egy vonatra, melynek fülkéiben mindenki elmesélhette barátainak a vele történeteket. A vidám beszélgetést váratlanul félbeszakította, hogy többen arra lettünk figyelmesek, füst kezd terjedni a vonat belsejében... Mindenki nagyon megijedt, de az egyik műszakilag felkészült osztálytársunk rövid mechanikai előadást rögtönözve eloszlatta félelmeinket. Elmondta, hogy nincs nagy baj, pláne nem közvetlen életveszély, csupán a gépház egyik alkotórésze hibásodott meg. Jókedvűen, és persze épségben tértünk haza.

Vitaverseny Japánban

PDWC 2025

Iskolánk tanulói – egyetlen európai csapatként – vettek részt Japánban a High School Parliamentary Debate World Conference and Competition (PDWC) 2025 versenyén.

Fasori diákjaink a megosztott harmadik helyet szerezték meg. Az értékelésnél kiemelték a magyar csapat intelligenciáját, széles látókörét és tudását. A csapat tagjai: Liling Adél, Tóth Gellért és Vass Gellért Áron 11.b (ma már 12.b) osztály.

Természetesen az angol anyanyelvű csapatoknak könnyebb volt a dolguk (USA, Ausztrália, angol nyelvű japán iskolák), de a vitechnikájukkal a mieink így is az ausztrálok elé tudtak kerülni.

Megkapták a Kizuna-díjat, mely a legtöbb nemzetközi kapcsolatot kiépítő csapatnak jár, és ez az egész vitaverseny legértékesebb díja, hiszen az egész rendezvény azzal a céllal jött létre, hogy különböző nemzetiségű diákok nyitottan forduljanak a másik felé, és megértsék egymást.

Nagyon büszkéek lehetünk rájuk, mert olyan képet mutattak az iskoláról, Magyarországról és Európáról, ami mindenki számára példamutató lehet. Mi sem igazolja ezt hívebben, mint a váratlan öröm és ritka megtiszteltetés, hogy az idei versenyre is meghívták a csapatot. Természetesen élni fognak a lehetőséggel.

Dávid Lászlóné

Japán a tanulók szemével

Idén februárban két osztálytársammal, Liling Adéllal és Tóth Gellérttel, valamint Dávid Lászlóné tanárnővel Japánba utazhattam egy nemzetközi vitaversenyre, a PDWC 2025 nevű rendezvényre. Az utat néhány online meeting és bemutatkozó videó előzte meg, aztán februárban már repültünk is – egy röpké tizenhat órás út után megérkeztünk a Felkelő Nap országába.

Japánban nagyon kedves fogadtatásban volt részünk. Napközben a vitaversenyre koncentráltunk, estére viszont mindig jutott idő egy kis szabadprogramra. A világ minden tájáról érkeztek diákok – mongolok, amerikaiak, ausztrálok, indonézok –, nagyon jó érzés volt velük barátkozni és megismerni egymás országainak kultúráját. Ismerős arcok is voltak, a szervezők között volt iskolánk volt tanulója, Fehér Anna is, aki nagyon sokat segített nekünk mindenben. Kipróbálhattuk az *onsen*-t, a hagyományos japán forró fürdőt, vehettünk fel *kimonó*-t és a japán zenei kultúrát is megismerhettük,

ami szintén hatalmas élmény volt. Az utolsó nap még egy tokiói városnézésre is elvittek minket, ez a program is elképesztő hatással volt ránk.

A versenyen az elődöntőig jutottunk, és megosztott 3. helyezést értünk el az amerikai csapattal. Japán gyönyörű ország, az emberek hihetetlenül kedvesek. Óriási megtiszteltetés, hogy az idei versenyre is meghívtak bennünket, a tapasztalatainkról egy következő Hírmondó-cikkben mesélünk majd!

Vass Gellért Áron, 12.b

Az utolsó osztálykirándulás: Róma

A 12.b osztály utolsó osztálykirándulását Rómában töltötte. Az ötnapos kirándulás az örök városban nemcsak tanulmányi szempontból volt hasznos, hanem közösségi élményként is.

Úti célunkat repülővel közelítettük meg egy őszi hajnalon. Az első nap már izgalmasan indult – hosszú, de jó hangulatú buszút után megérkeztünk a szállásra, amely Róma szívében helyezkedett el. Minden reggel korán keltünk, hogy minél többet láthassunk a városból.

Ellátogattunk a Colosseumba, ahol könnyen elképzelhettük, milyen lehetett az ókori gladiátorviadatok hangulata. A Forum Romanum romjai között sétálva szinte visszarepültünk az időben, míg a Pantheonban állva csak ámultunk a római építészet zsenialitásán.

Az egyik legemlékezetesebb napunk a Vatikánhoz fűződik. A Szent Péter-bazilika lenyűgöző volt, a kupolából elénk táruló panoráma pedig minden fáradságot megért, a hatalmas tömeg ellenére. A Sixtus-kápolnában Michelangelo híres freskóit csodálhattuk meg – élőben látni ezeket teljesen más élmény, mint tankönyvben.

Természetesen nem csak a történelemről szólt az utazás. A különböző kulturális programok után mindenki kapott egy kis szabadidőt az örök városban. Kipróbálhattunk eredeti olasz pizzériákat, fagyaltozókat, valamint szabadon felfedezhettük a város rejtelmeit.

A római kirándulás nemcsak tanulmányi szempontból volt hasznos, hanem közösségi élményként is. Jobban megismertük egymást, új barátságok szövődtek. Egy kicsit mindannyian másként tekintünk most a történelemre – hiszen ott jártunk, ahol mindez játszódott.

Vincze-Pál András és Hornyák Boldizsár, 12.b

120 éves A FASORI TEMPLOM

Fények játéka a fasori boltíveken

Fotókiállítás gimnáziumunkban

Idén ünnepeljük a gimnáziumunk diákjainak is hét(fő)ről hét(fő)re lelki otthonát adó fasori evangélikus templom fennállásának 120. évfordulóját. A méltán híres, 1905-ben felszentelt neogótikus templom Pecz Samu tervei alapján épült, oltárképe, a *Napkeleti bölcsek* Benczúr Gyula alkotása. A 11. A és B osztály művészettörténetet tanuló diákjai Hajnóczi Eszter vezetésével egyedi fotósorozatot készítettek a templom külső és belső tereiről. Az alábbiakban Magyarokuti Tóth Katalin, a Budapest-Fasori Evangélikus Egyházközség lelkészének köszöntő szövegét közöljük, melyet október 9-én mondott el a „120 éves a Templomunk” című kiállítás megnyitóján, a gimnázium dísztermében.

Fotó: Berecz Noémi Panna

hanem övé lesz az élet világossága.” (Jn 8,12) Követőinek pedig ezt: „Ti vagytok a világ világossága ... úgy ragyogjon a ti világosságotok az emberek előtt, hogy lássák jó cselekedeteiteket, és dicsőítsék a ti mennyei Atyátokat.” (Mt 5,14.16)

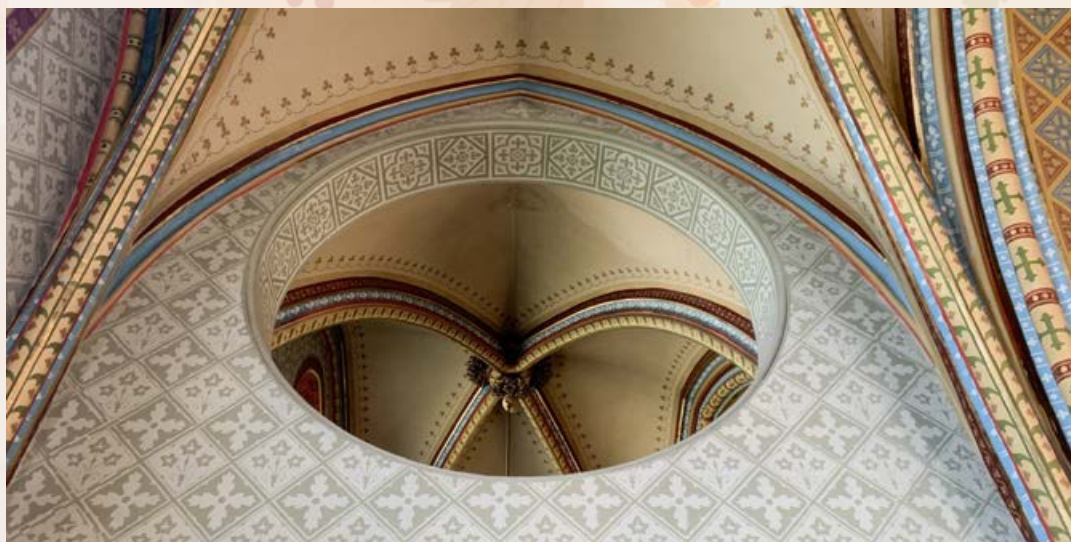
Pál apostol hasonlóan fogalmazott: „Világosság vagytok az Úrban: éljeteztek úgy, mint a világosság gyermekei.” (Ef 5,8)

A Fasor lelkészei és szolgálói, mi, akik oly sok időt töltünk gyönyörű templomunkban, rendre rácsodálkozunk arra, hogy még számunkra is mennyi, még fel nem fedezett szépsége van. Biztosan tudatosult ez *Hajnóczi Eszter* tanárnő „művtöris” csapatában is, amikor jobbnál-jobb fotókat készítettek. A különböző fényképezési szögek, a beállítások és a fények játéka megdöbbentő, elbűvölő. Minden elismerésem a tiétek!

120 év. Ennyi idő telt el azóta, hogy felépült ez a különleges templom. Nehéz elképzelnünk, de attól még igaz az, hogy 120 éve ugyanolyan ámulattal gyönyörködtek emberek a részletgazdag szépségében, mint mi. Azt is nehéz elképzelnünk, hogy a kövön, a téglán, a mives berendezésen, a finom faragások és festések látványán túl is milyen sokat adott 120 éven át megannyi embernek ez a templom. Hívók nemzedékeinek imáit, reménységét, istentiszteleti és közösségi élményeit, összeségüket, emlékeit is őrzi.

Az elkötelezettség, a hit, a tanulás, az ünneplés, a templomi szolgálat, az iskolai áhítatok és ünnepek benyomásai és élményei mind-mind részei annak, amiért ez az épület sokkal több, mint egy szép százhusz éves templom. Isten Lelke élte és erősíti az oda betérőket – akkor is, amikor az idők változnak, és váltják egymást a generációk.

Jézus azt mondta magáról: „Én vagyok a világ világossága, aki engem követ, nem jár sötétségben,

Fotó: Traisza Zina

Látszódás, jól láthatóság, nyilvánvalóság, világítás, fényadás – ez a mi feladatunk, ez a mi létezésünk értelme a világban. Ahogy nektek, kedves Fotózók, a templomokat kellett láttatnotok, bemutatnotok, úgy küldetésünk, nekünk, mindannyiunknak az, hogy nyitottak, befogadók, láthatók, láttatók, utat mutatók, útra mutatók, a most kiállított fotókon keresztül is a fény felé, a mennyei Atya jósága és emberszeretete felé mutatók legyünk.

Fotó: Víz Zsombor

Ezzel a gondolattal nyitom meg most ezt a kiállítást – a kiállítás közreműködői felé kifejezett nagy köszönettel, tisztelettel.

Magyarkuti Tóth Katalin

Fotó: Ercsey Adél

Fotó: Hindl Kata

Mekkora a vízlábnyomod?

Erasmus+ projekt: Together we go further – Water

Az Erasmus+ programnak köszönhetően október 13-a és 17-e között iskolánk diákjainak lehetősége adódott Olaszországba, Giulianovába utazni egy hétre, és ott egy vízzel kapcsolatos projektben részt venni. A barátainkkal együtt jelentkeztünk. Szerencsére mindannyiunkat beválasztottak.

Első nap busszal Milánóba utaztunk, és egy hotelben szálltunk meg. Az út hasznosan telt, kártyáztunk, filmeket néztünk, és a projektre is tudtunk készülni. Másnap reggel városnézésre indultunk a csodálatos Milánóba. Először megtekintettük Leonardo da Vinci *Utolsó vacsora* című freskóját. A lenyűgöző festmény kidolgozottsága és a képen látható bibliai történet elgondolkodtató volt. Átmentünk a közelben található Leonardo Múzeumba, amely természettudományi múzeumként is funkcionál. Számomra a hajókról, autókról és repülőkről szóló közlekedési kiállítás volt a legérdekesebb. Ezután a Dóm térre mentünk, ahol lenyűgöző látvány tárult elénk. A mai napig feldolgozhatatlan számomra az aprólékos kidolgozottság, ugyanakkor monumentális hatású is egyben. A mellette lévő Galeria Vittorio Emanuele II-be is bementünk, amely a világ első „plázája”. Milánóból ennyi fért bele a hetünkbe, este már Giulianovába érkeztünk. Innentől indult a projekt vízzel kapcsolatos része.

Az iskolába érve reggel olasz partnereink fogadtak minket, majd bemutattuk egymásnak az országunkat, kultúránkat, iskolánkat és az oktatási rendszerünket. Játékos ismerkedésben is volt részünk ezután, hogy a hangulatot oldjuk. Délután közös városi sétára indultunk, ahol láttunk szép templomokat, egy szökőkutat és egy Golgota sétányt. Megismertük a forrás történetét és azt, hogy milyen jelentőséggel bír a helyiek számára.

Másnap az iskola kémiai laborjában hallgattunk előadást a víz használatáról, fizikai és kémiai tulajdonságairól, és megismertük a vízlábnym fogalmát. Közös kísérleteztünk a víz Ph értékével és keménységével. Majd saját kezűleg bioműanyagot állítottunk elő keményítóből és gliceriből. Délután a tengerpartra mentünk, ahol egy halfeldolgozó üzembe látogattunk el. Itt tartottak előadást arról, hogyan tisztítják meg a víz segítségével a különböző tengeri élőlényeket a szennyeződéstől, és hogy ők hogyan használják a vizet a környezetvédelmi szempontokat figyelembe véve.

Harmadik nap reggel korán indultunk busszal Terramóba, a tartomány fővárosába. Itt a Ruzzo Reti nevű vízmű központi irodájába látogattunk el. Az Európai Űrügynökség kutatója tartott előadást a globális felmelegedés hatásairól és következményeiről a vízkészletekre vonatkozólag is. Ezt követően magába a vízkezelőműbe látogattunk, ahol láthattuk, miként állítják elő a csapvizet, és hogyan figyelnek a környezetre. **Részletesen bemutatták a vízkezelés technológiáját, hogy milyen módszerekkel vizsgálják a víz különböző tulajdonságait. Nagyon érdekes volt számomra, hogy az a víz, amely a csapból folyik, mi mindenben meg keresztül, mielőtt eljut hozzánk.**

Csütörtökön egy interaktív feladat várt ránk: kiscsoportokban kellett interjúkat készítenünk. Először egy helyi pizzériában kérdeztük meg, hogyan próbálnak figyelni a vízhasználatra, majd egy hotelben is elkészítettük ezt a felmérést. Közben egy másik csoport is interjút készített a vízhasználatról egy helyi boltban, egy mozgó halárusnál, egy térszakészítő üzemben és az iskolai tankonyhán. A harmadik csoport egy helyi óvodába látogatott el, és ott mérte fel a vízhasználatot. Az iskolába visszaérve délután összesítettük az adatokat, és megkezdjük a nyersanyagok feldolgozását. Az Erasmus Day kapcsán a nap végén online meetinget tartottunk egy francia iskolával, amelybe a saját iskolánkból is bekapcsolódott egy csoport. Prezentáltuk Magyarországot éghajlatát és a klímaváltozás következményeit.

Az utolsó napon a felvett kérdőíveket dolgoztuk fel, videót készítettünk a riportokból, összesítettük az adatokat, poszttert és prezentációt készítettünk. Ezzel le is zárult a projekt.

A hét során rengeteg izgalmas élményben volt részünk, miközben a vízzel kapcsolatos ismereteink is bővültek. **Megtanultam, hogy annak a víznek naponta kb. huszonöt-szörösét használjuk el, mint amennyit ténylegesen látunk. Ez átlagosan 3000 liter vizet jelent. Ennek nagy részét az elfogyasztott ételekhez szükséges folyadékok teszik ki, mivel a húshoz, gyümölcshöz, zöldséghez és minden másához is nagy mennyiségű víz szükséges.** Emellett a mosás, takarítás, mosogatás és a fürdésre fordított víz mennyisége is jelentős. Ezek kb. 150 liter tesznek ki a háztartásokon belül. A naponta ténylegesen elfogyasztott víz – kb. 3 liter – csak egy apró részlete az egész vízlábnymunknak. Emellett a felmelegedés következményei voltak még nagyon hangsúlyosak: ha nem vigyázunk, komoly katasztrófáknak nézünk elébe.

A kulturális különbségek és a helyi iskolában tapasztalható atmosféra érdekes tapasztalat volt számunkra. Tudatosabb, tájékozottabb, a környezetbarát életmódban elkötelezettebb embereként tértünk haza.

LÁTHATATLAN KEZEK...

„Amikor tehát adományt adsz, ne kürtöltess magad előtt, ahogyan a képmutatók teszik a zsinagógákban és az utcákon, hogy dicsérijék őket az emberek. Bizony mondom nektek: megkapták jutalmukat. Te pedig amikor adományt adsz, ne tudja a bal kezed, mit tesz a jobb, hogy adakozásod titokban történjék; a te Atyád pedig, aki látja, ami titokban történik, megfizet neked.” (Mt 6,2–4)

Jézusnak ezek a Hegyi beszédben olvasható szavai sokáig zavarba ejtettek. Hogyan volna lehetséges, hogy amikor teszek valamit, ne tudja a bal kezem, hogy mit tesz a jobb? Lehetséges volna úgy tennem valamit, hogy ne is tudjak róla, sőt Jézus szerint ez volna a kíváncsi? Úgy gondoltam, hogy ez a kérdés teljesíthetetlen. Ez a gondolatom pedig bele is illett abba a teológiai örökségbe, amelyben nevelkedtem, amely szerint a Hegyi beszéd általában teljesíthetetlen jézusi parancsokat tartalmaz, és amelyeket Jézus azért adott, hogy biztosak lehessünk abban, hogy nem vagyunk képesek semmi jóra...

Ettől a kezdeti értelmezésemtől végül az segített eltávolodni, hogy jobban megismertem Jézus korát, azoknak az embereknek a szokásait, akik között élt, és akikhez szólt. Kiderült, hogy a „ne tudja a bal kezed, mit tesz a jobb”, nem arra vonatkozik, hogy a jobb kezem mozdulata az agyi idegpályáimon keresztül ne legyen érzékelhető a bal kezem számára is, tehát ne tudjak a mozdulatról, hanem egy külső képet ad vissza: ne legyen látható a bal kezem felől, hogy mit tesz a jobb kezem.

A Jézus korabeli emberek mindent a jobb kezükkel csináltak – a bal kéz használata veszélyesnek számított –, és a kérdés az volt, hogy a jobb kéz látványosan tesz-e valamit, amit a bal kéz felől is látni lehet, vagy pedig rejtetten, hogy azt bal felől ne lehessen látni. Jézus az adakozás gyakorlatára alkalmazza ezt a képet. Ha valaki akkoriban pénzt adott valakinek, megtehetette úgy is, hogy a köntöse hosszú ujjá takarta a kézfejét. Az így átadott pénz valójában láthatatlan, még a saját bal kezem sem „látja”, mit tesz a jobb. Jézus üzenete így egyszerű és világos: ha adakozol, ha segítesz valakinek, ne csinálj belőle látványosságot, hanem, ha lehet, tartsd titokban a segítséget.

Fotó: Vítai Anna

Fotó: Saling Liza Anna

Még ha értjük is Jézus szavát, és ha el is engedjük azt a korábbi félreértésemet, hogy Jézus azért mondta volna a Hegyi beszédet, hogy zavarba hozzon vele, tehát ha Jézus kéréseit teljesíthető kéréseknek tartjuk, akkor is maradhat bennünk néhány kérdés. Milyen helyzetre vonatkozhat Jézus kérése, hogy tartsuk titokban, ha jót teszünk, és mire nem? Próbáljunk meg tisztán látni!

Jézus így szól kora emberéhez: ha segítesz, ne keress feltűnést, mint a képmutatók a zsinagógákban és az utcákon. A zsinagóga a kor vallási életének a színtere volt, ma helyettesíthetjük a templommal, az utca pedig a közéletnek a színhelye, ma a politikai élet vagy a közösségi média. Ha körülnézünk ezekben a terekben, bőven találhatunk példát arra, hogy emberek kifejezetten keresik a lehetőségét, hogy megmutassák odaadó, segítőkész, áldozatos énüket. Ha ezt teszem, azt árulom el, hogy fontosabbnak tartom magamat, mint azt a másik embert, akinek segítek, vagy mint az ügyet, amelyet támogatok. Végső soron önmutogató vagyok, önző, aki azért beszélek a másiktól, azért teszek érte valamit, hogy magamat fényezzem.

Jézus korában ugyanúgy, mint ma is, az önfényezés durva versenyhez is vezethetett a nyilvánosság tereiben. Jézus ettől is meg akarta óvni a követőit: ne vegyetek részt ebben a nyilvánosság előtt folyó versenyben! Gyilkos verseny ez, amely észrevétlenül beszippanthat és megmérgezhet benneteket. De védekezhetsz a méreggel szemben, ha titokban teszed a jót, és a versenyben nem veszel részt.

Ha képes vagy arra, hogy „láthatatlan kéz” legyél, nemcsak a verseny mérgétől leszel szabad, hanem megnyílik számodra egy olyan világ, ahol más szabályok uralkodnak, mint a látszatok világában. Ebben a világban nem azért teszel jót, mert ezzel fel tudod hívni magadra mások figyelmét, hanem magáért a cselekedetért. Ha választás elé kerülsz, hogy két jó dolog közül melyiket támogasd, nem aszerint fogsz dönteni, hogy melyik dolog a népszerűbb, hogy melyik révén léphetsz előbbre a jófejséget folyó versenyben, hanem aszerint, hogy neked melyik tetszik jobban. „Láthatatlan kézként” támogathatsz olyan ügyeket, amelyeknek a jelentőségét csak kevesen ismerik fel, és nem kell magyarázkodnod senki előtt. Végül, és ez a legfontosabb, tudhatod, hogy talán senki nem látja, hogy mit teszel, de Isten látja, és ez az, ami igazán számít. Olyan lehetsz, mint a középkori kőfaragó, aki hosszan és gondosan dolgozott a templomtorony egyik szédítő magasságban lévő szobrocskáján. Amikor már a sokadik napon késő este jött le az állványról, és az egyik társa megkérdezte, hogy miért tölt ezzel a szoborral olyan sok időt, úgyse látja senki, azt válaszolta neki: Isten látja. És milyen érdekes: amit akkoriban csak Isten látott, azt a könnyedén felszálló drónok révén ma bárki láthatja, és megcsodálhatja, milyen gondos munkát végzett az egykori szobrász. Istenre bízta a munkáját, ő meg is őrizte, ma pedig mindenki láthatja.

Azt írtam korábban, hogy lehetnek olyan helyzetek, amelyekre nem vonatkozik Jézus szava, amikor nem kell a kéznek láthatatlannak maradni. Igen, van, amikor nem az önzés vagy a mérgező verseny vezet a látható kezét, hanem az a Jézustól is inspirált vágy, hogy valakinek a jó cselekedete lehessen másokat is ösztönző jó példa. Van, amikor valakinek meg kell tennie az első lépést, hogy a többiek is elinduljanak, vagy ki kell mondania egy szót, hogy a többiekben is megszülessen a bátorság. Vállalnia kell a világosság szerepét. Néha ilyenkor is elhangzik a vád, hogy aki példát ad, csak a saját dicsőségét keresi. Aki viszont Istennel szoros kapcsolatban él, és tudja, hogy mi tetszik neki, el tudja viselni ezt a rosszat is. Tudja, mikor legyen láthatatlan, és mikor legyen látható, hallható. És örömet leli mind a két létformában.

Fotó: Kendeh-Kirchknopf Lídia

A kéz, amely a muffint adja

Szemüvege mögött nevet a szeme. A makulátlan büfépolcok egyre szélesedő kínálata mellett széles mosolya is az alagsorba hív a fasori szünetekben. Erdélyben töltötte gyermek- és ifjúkorát, ahonnan sok-sok izgalmas történetet hozott, ezekről is érdemes őt kérdezni két szendvicsvásárlás között. Villáminterjú Vámosné Pakucs Arankával, a Budapest-Fasori Evangélikus Gimnázium idén szeptemberben érkezett, aranykezű büféseivel.

Mit csinál az órák alatt, amikor nincs forgalom a büfében?

Nagyon sok a tennivaló, folyamatosan csinálom a szendvicseket, utángyártok, üdítőt töltök, rendelek. Aztán szünetben gyakran kigyózó sorok állnak...

Melyik áru fogy el leghamarabb a héten?

Ezen a héten a muffin mint újdonság nagyon hamar elkelt. Általánosságban a rántott húsos szendvics, a klasszikus hot dog, a ropogtatnivalók és az üdítők fogynak el leggyorsabban. (Márkát nem írhatunk, már csak a környezetet védelmében sem a – szerk.)

Mi az első dolga, amikor reggel beér az iskolába?

Átveszem az árut, ahogy beér. Utána sterilizálom a kis kacsóimat (nevet), így fogok hozzá a szendvicsgyártáshoz.

Hogyan járnak el a megmaradt áruval?

A főnököm elviszi őket rászorulóknak, már van egy bejáratott leadási pontja. Igyekszünk nem kidobni semmit, de nagyon szigorú szabályok kötnek bennünket.

Van-e szabály a tiltott termékek kiadására?

Igen, kávét nem főzhetek diáknak semmilyen formában.

Jól érzi magát az iskolánkban?

Igen, nagyon sok kedves emberrel ismerkedtem meg, sokszor már tudom, ki mit fog kérni, előbb nyúl a kezem érte, mint hogy mondaná (nevet)...

Liska Léna – Schneller Johanna, 8.b

Rejtvény

Szavak:

ŐSZ
KÉZ
ÁRNY
KÁVÉ
ÚJSÁG
GESZTUS
KÖRNYEZET
RÁGÓGUMI
LÁTHATATLAN

L	H	O	K	Ü	B	Á	K	D	I	T	R
K	Á	M	V	Á	A	Ü	É	C	Z	Á	G
I	D	T	Ö	J	V	Ú	Z	T	G	L	E
N	G	O	H	D	L	É	J	O	M	H	S
D	Ő	L	N	A	B	Ü	G	S	K	Ö	Z
I	S	B	É	K	T	U	H	Ó	Á	M	T
H	Z	Ü	G	N	M	A	T	L	B	G	U
Á	R	N	Y	I	L	V	T	I	B	E	S
L	A	G	V	Ő	S	H	I	L	É	Z	R
K	Ö	R	N	Y	E	Z	E	T	A	B	O
S	A	H	C	E	T	L	Ü	F	O	N	B
T	A	K	A	R	Í	T	Ó	Z	U	R	G

Láthatatlan kezek

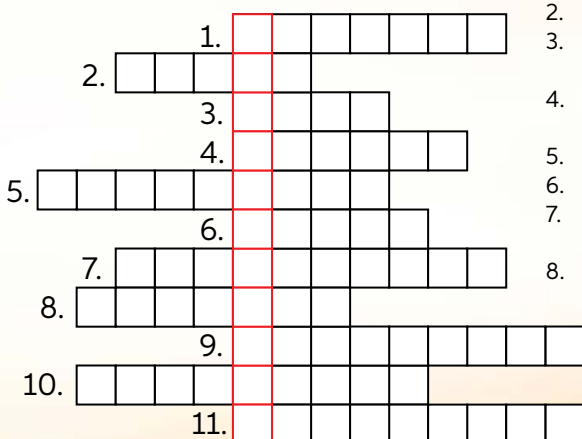
A kéz, amely kiállítást rendez...

A kéz, amely a levegőbe emelkedik...

A kéz, amely órarendet bont...

1. Az iskolában vagy menzán dolgozó személy, aki ételt ad.
2. Ezek alkotják a fák koronáját, ősszel lehullanak.
3. Hangokból álló művészet, amit hallgatni szoktunk.
4. Ez melegíti a szobát, ha fával vagy szénnel futunk.
5. Szúrós héjú őszi termés.
6. Lábra húzott ruhadarab.
7. Középkort követő korszak, mikor újra felfedezték az őskori művészetet és tudományt.
8. Narancssárga zöldség, amit ősszel kifaragnak vagy levesbe tesznek.

9. A termőföldet védő bábu.

10. Egy október végi amerikai ünnep.

11. Tüskés hátú kis állat.

Hogyan fest egy hullő – belülről?

Kutatók éjszakája a Fasorban

Hazánkban is töretlen népszerűségnek örvend az Európa-szerte megrendezett Kutatók éjszakája eseménysorozat, melyet az ötletgazdák a tudomány és a kutatói életpálya népszerűsítésének céljával hívtak életre. Idén is szeptember utolsó hétvégéjén, 26–27-én lehetett bepillantani a különböző tudományterületek titkaiba. Az országos programsorozatnak a Budapest-Fasori Evangélikus Gimnázium is sok éve ad otthont számos látogatót az intézménybe vonzva. Hámor Endre tanár urat, a program főszervezőjét kérdeztük a részletekről, az idei újdonságokról és egyéb (boncasztal mögötti) kulisszatitkokról.

Hányadik Kutatók éjszakáját szervezte idén?

Ez volt a tizenötödik.

Milyen programokat tartottak?

Minden évben olyan programokat szervezünk, amelyekbe a résztvevők is aktívan be tudnak kapcsolódni. Fizikai, kémiai, biológiai kísérleteket. Idén újdonság volt egy orvostudományi és egy matematikához kapcsolódó játék, ahol szintén a résztvevők állítottak össze adott témában modelleket.

Kik a vendégek a programokon, elsősorban az iskolából jönnek?

A program a Kutatók éjszakája honlapján van meghirdetve, a többség nem az iskolából jön, hisz az iskola egy helyszín a programsorozaton belül.

Melyik a legfelkapottabb program a fasori Kutatók éjszakáján?

A boncolás a legnépszerűbb, azon mindig többen is szoktak lenni, mint ahányan hivatalosan lehetnének, annak ellenére, hogy késői időpontban tartjuk. A hullőboncolás talán még több érdeklődőt vonz.

A boncolástól sokan idegenkednek, mit javasol a tartózkodó személyeknek?

A boncolás célja, hogy mindenki megtapasztalhassa, miről is szól ez a műfaj. Elsősorban a megjelenést javaslom egy ilyen alkalmon, aztán ha az illető megnézi, lehetséges, hogy kedvet kap hozzá.

Milyen állatokat vizsgálnak a boncolások során?

A Kutatók éjszakáján kétféle boncolást szoktunk csinálni, egyszer egy emlősállatot vizsgálunk meg, ami mindig patkány. Ezek ún. eleséapatkányok, túlaltatás után lehet megnézni, milyen a belső felépítésük. A másik a hullőboncolás – illetve néha kételtű is van –, itt viszont egy állatkereskedőtől kapjuk az elpusztult élőlényeket. Ez azért érdekes, mert általában valamilyen betegségben pusztul el az állat, és a boncolás során lehet látni, mi lehet ennek az oka.

Hány éves kortól ajánlja a programot?

Általános iskola felső tagozatától, inkább hetedik osztálytól fölfelé ajánlom, szoktak jönni felnőttek, egészen idősök is. A hullók közkedvelt állatcsoport, ritkább a lehetőség a belső vizsgálatokra.

Nem megszokott és nem épp diákbarát időpontban tarják a fasori Kutatók éjszakáját...

Általában este tíz óra körülre tesszük az időpontot, hogy csak az igazán elkötelezettek jöjjenek el.

Melyik a legkésőbbi programlehetőség?

A legkésőbbi program minden évben Ágoston tanár úr zenei produkciója, este 11-től éjfélig tart. Improvizációs zene, mely sokszor a Kutatók éjszakája aktuális témájához kapcsolódik.

Kitanics Szonja – Pertorini Alida, 8.b

PÁLYAORIENTÁCIÓS NAPI INTERJÚK

Az idei tanévben a Pályaorientációs napot október 18-án, szombaton tartották iskolánkban. A főszervező Érfalvy Livia nevelési igazgatóhelyettes volt. A 10-11-12. évfolyam diákjai kiváló műhelyfoglalkozásokon vehettek részt, ahol előadásokat hallhattak többek között a molekuláris bionika, a vegyészet, a táplálkozástudomány és a televíziózás területéről, hallhattak arról, milyen kihívások elé néz egy mai pszichológus és pszichiáter, továbbá, hogy miképp működtethető szellemi-lelki otthonként egy kollégium. Az elkövetkezőkben villáminterjúk formájában ízelítőt adunk egy-egy műhelymunka során közelebbről megismert hivatásról, szakmáról és közelképet annak meghívott képviselőjéről.

Egy kisbaba mindig feltölt...

Interjú Dr. Szöllősy Katalin védőnővel

Milyen motivációkkal lépett a védőnői pályára, és miként alakult később a jelenlegi munkaköre?

Az alapvégzettségem védőnő, a jelenlegi munkakörömben egyetemi adjunktus vagyok és osztályvezetőként dolgozom a Semmelweis Orvostudományi Egyetemen. Amikor védőnőként kezdtem meg a pályámat, elég hamar kiderült számomra, hogy ezen belül nagyon sok felfedezésre váró terület van. Fantasztikus mentoraim voltak, akik megmutatták nekem, hogy még milyen területekre lehet betekintést nyerni. Folyamatosan képeztem magam tovább, haladtam a tanulmányaimmal. Aztán úgy hozta az élet, hogy egy ponton már be lehetett

csatlakozni nemcsak a gyakorlati munkába, hanem ennek szervezésébe és oktatásába is.

Mi az, ami meglátása szerint vonzóvá teheti a védőnői hivatást a mai fiatalok számára?

Ez egy elég rugalmas munkakör, szakma, amelyben teljesen önállóan lehet dolgozni nagyon sok területen. Számos különböző álláslehetőség van, mindenki a személyiségének megfelelőt választhat. Várandósokkal, újszülöttekkel és babákkal foglalkozunk, ők egyszerűen gyönyörűek és aranyosak. Hiába van nagyon sok munka, amelyben el tud fáradni az ember, sok apró gesztusból meríthetünk, töltekezhetünk, például amikor egy baba megfogja a kis kezével a kezünket. Ez kétségtelenül nagy előnye a szakmának.

Jogi elhívás és fasori visszahívás

Interjú dr. Gyalog Balázs jogásszal

Egy rövid bemutatkozást kérünk szépen!

Gyalog Balázs vagyok, ügyvéd, itt végeztem a Fasorban. Van egy ügyvédi irodám most már huszonöt éve, ott tevékenykedem. Főleg büntetőügyekkel foglalkozom, de vannak polgári megbízásaim is. A Budapesti Ügyvédi Kamara tagja és egyik tisztségviselője vagyok. Sok-sok éven keresztül a fegyelmi apparátus tagja voltam, most már hét éve a kamara főtítkáráként dolgozom. Egyébként két fasori diák büszke édesapja vagyok.

Mi hívta a jogi pályára, hogyan kezdődött az élete jogászként?

Ezt most a nektek tartott előadásomon nem mondtam el, de az újságcikk kedvéért elmesélem, hogy amikor újjáalakult a Fazor, én akkor kerültem ide. 1995-ben érettségiztem, és Gyapay Gábor történelemtanár volt az újjáalakuló iskola első igazgatója. Ritoók Zsigmonddal együtt szerkesztettek egy kiváló történelemtankönyvet. Gyapay tanár úr egyszer, negyedikes koromban megkérdezte tőlem, véleményem szerint hányasra tudom a történelmet. Én önbizalommal mondtam, ötösre szeretném tudni, erre az volt a válasza: „Magából jó jogász lesz.”

Már elsőtől tudtam, hogy a jogi egyetemre szeretnék menni, és célirányosan is ezzel foglalkoztam, jártam felvételi előkészítőre, és nagyon hálás vagyok Gyapay Gábornak és egykori magartanáromnak, Kuklis Évának is. Az én időmben még külön volt az érettségi és külön a felvételi vizsga, ráadásul volt szóbeli felvételi is. Nagyon magas volt a ponthatár az általam megjelölt szakra, de elsőre felvettek, és ebben nagy szerepe volt remek gimnáziumi tanáraimnak. Általános iskolában volt egy rövid korszakom, amikor színész szerettem volna lenni. Ma már látom, az ügyvédi gyakorlatban egy kis „színészkedés” is szükséges, a közönség elé állás és a beszéd gyakorlásában. Tehát végül ez az ambícióm sem maradt kihasználatlanul.

Ön szerint mi vonzhatja ebben a szakmában a fiatalokat?

Hogy miért szeretne valaki ügyvéd lenni? Biztos vagyok benne, hogy kellene ehhez példaképek. Szerintem az ügyvédi pályában nagyon vonzó, hogy az ember szabad és független lehet. Nekem nem kell nyolctól négyig fixen a munkahelyemen tartózkodnom, ettől függetlenül én is nyolctól – nem négyig, hanem – sokszor estig dolgozom, mert nekem az ügyfelek szabják meg az időbeosztásomat.

Az ügyvédségről él egy olyan kép a köztudatban, hogy nagyon jól lehet vele keresni. Ez így általánosítva nem feltétlenül igaz. Vannak olyan ügyvédek, akik keveset keresnek, és vannak olyanok is, akik nagy ügyekkel foglalkoznak, és sokat kaszálnak ebből.

Biztos érdekes lehet sokak számára az is, hogy a sajtóban, tévében vagy közösségi médiában sokszor lát ügyvédeket szerepelni, nyilatkozni. Ennek alapján esetleg gondolhatja, hogy ügyvédként vagy jogászként a közéletben és a társadalomban nagyobb elismertségre tehet szert. Persze ez sem igaz tizenkétezer ügyvédre. Vannak olyanok, akik szeretnek szerepelni, és van lehetőségük, de ez nem érvényes mindenkire.

Amikor valaki a pályájáról döntést hoz, érdemes körültekintően tájékozódnia és személyes tapasztalatokat szereznie, például egy ilyen fantasztikus pályaaorientációs napon.

Hodák Emília – Mengyán Emma, 10.c

Bibliotheca Fasoriana a hely vonzásában

Irány a könyvtár!

Ha megfáradtál a zsibongó auláktól, ha tele a hócipód a fasori feladatokkal, ha úgy érzed, nincs egy talpalatnyi hely sem az elcsendesedésre, térj be a földszinti könyves szentélybe, mely ugyan nem templomi áhítatot, mégis békét, összerendeződést és persze feddésmentes tanítókat, jó könyveket ígér. Lépj be a virágos kapun egy új világba, ahogy Bux Barnabás Boldizsár a *Végtelen történet* című fantasy regényben, aztán: „Tedd azt, amit akarsz!”

Jókai Tímeája a Fasori Gimnázium könyvtárában

Interjú Szlezpák Tímea könyvtáros tanárral

Sokéves tudományos könyvtárosi munkakör után váltott a Budapest-Fasori Evangélikus Gimnázium iskolakönyvtárára és lett aztán egyedüli gondozója és felelőse Szlezpák Tímea könyvtáros tanár. Pályájának alakulásáról, a könyves szakma szépségeiről, továbbá a fasori könyvtár múltjáról, jelenéről és a jövőbeni tervekről kérdeztük.

Mikor vállalta el az állást a Budapest-Fasori Evangélikus Gimnázium könyvtárában?

2023. augusztus 28-án hívott fel Sári Éva könyvtáros, és szólt, hogy engem választottak.

Amikor gyerek volt, mi szeretett volna lenni?

Sokféle minden. 7-8. osztályban már nagyon foglalkoztatott a könyvtáros gondolat, mivel egy községi könyvtárban, Derecskén – ez Hajdú-Bihar megyében van – sokat jártam a könyvtárba, és mindig tetszett, hogy béke és nyugalom honol ott. Ugyanakkor volt időszak, mikor régész, más-kor meg kirakatrendező vagy épp pszichológus szerettem volna lenni. (Nevet.)

Honnan ered a könyvek iránti vonzalma? Mi adta az elhívást, amikor ezt a munkát választotta?

Úgy gondoltam, hogy mindenképpen olyasmivel szeretnék foglalkozni, ami az embereknek segít. Például egy injekciós tűvel én csak ártani tudnék (nevet), tehát orvos semmiképpen nem lennék. A szociális munkás is mindig nagyon tetszett az

emberközelsége miatt. Arra jutottam, hogy a könyvtár egy olyan terület, amelyben van egy kis kultúra, mindemellett mozgalmas is, jönnek-mennek az emberek, lehet velük beszélgetni. És az egyik legfontosabb, amit mindig nagyon szép feladatnak tartottam: az embereket biztatni lehet a könyvek szeretetére, a könyvtárba be lehet őket hívni, ezt a teret vonzóvá lehet tenni számukra.

Két év múlva miként látja maga előtt a Fasori Gimnázium könyvtárát?

Szeretném tovább rendezgetni, hogy még szebb legyen itt a rend, még több, könyvtárban otthonosan mozgó diákkal. Az elődöm, Éva fejtette ki, hogy van egy ún. „küszöbfélelem”. Ez azt jelenti, hogy mielőtt valahová bemegyünk, átlépjük például a könyvtár ajtaját, vannak vele kapcsolatban fenntartásaink. Nagyon sokan azt gondolják a könyvtárról, hogy az egy hivatalos szerv, ahol az embernek leveszik a fejét, ha mondjuk nem viszi vissza a könyvet. Én szeretném eloszlatni ezeket a féltelmeket és minél többeket behívni a könyvtárba, hogy az ott töltött idő alatt örömeiket leljék.

Említette a tanárnő, hogy szeretne tea- és beszélgetősarkot kialakítani. Mesélne erről az elképzelésről?

Januárban egy fiatalember megkérdezte tőlem, hogy forralnék-e neki egy bögre

vizet. Később felfedeztem, hogy a tanáriban két teaforraló van, és megkérdeztem Hámor tanár urat, hogy elhozhatom-e az egyiket, mire azt mondta, persze. Kaptunk hozzá egy asztalt is.

Melyik a kedvenc könyve a könyvtárban?

Nagy Jókai-rajongó vagyok. Azért is, mert engem egy regényhőséről neveztek el. Amikor 1973-ban bemutatták a mozifilmet, a szüleim akkor házasodtak össze, és nagyon megtetszett nekik a Tímea név *Az arany ember*ből. Könyvek tekintetében egyébként mindenevő vagyok. Szerettem mindig a Delfin-könyveket, Fekete István prózáját, de a verseket is (pl. Túrmezei Erzsébet is nagy kedvencem), sőt a sci-fi, a krimi műfaját is nagyon kedvelem.

Melyik volt a legszebb könyvtár, amelyben életében járt?

Sok szép könyvtárban jártam már, de a Tihanyi Apátságé különösen szép.

Nemrégiben látott napvilágot a könyvkölcsönző lista. Mely osztályok mely tanulói vezetik? Mi ennek a célja?

Statisztikát szoktunk készíteni a könyvkölcsönzésről. Ennek kapcsán arra gondoltam, hogy a diákokat jutalmazhatnánk, és ezzel talán olvasásra lehetne ösztönözni a többieket is. Korántsem presszió, sokkal inkább motivációnak szánom a listát.

Kérem, meséljen a híres kívánságdobozról!

Ezt az elődöm, Éva vezette be, és a könyvkívánságok nevesítésére szolgál. Ha van egy vágyott könyv, amit a könyvtárban nem talál meg a diák, be lehet dobni a címét a kívánságdobozba. A Fasori Alapítványtól évente egyszer kapunk támogatást, ennek összegét úgy próbálom felhasználni, hogy mindenféle műfajban beszerezhessek könyveket: kötelező olvasmány, történelmi regény, ifjúsági regény, tiniregény, felnőtt- és gyerekkönyv. Van egy nagyon hasznos könyves weboldal, a *Moly.hu*, amely színvonalas kritikákat közöl a könyvekről, ezt szoktam használni tájékozódásra. Fontos, hogy a könyvek kiválasztásakor hűek maradjunk a fasori szellemiséghez.

Sok kívánság érkezik a dobozba?

Körülbelül húsz-harminc cetti évente.

Hogy zajlik egy könyvtári óra?

Idén tavasszal végeztem el az ELTE-n a pedagógus szakot. Diplomamunkám témájaként Jókait választottam, azon belül Jókai és a nők témáját, amelyet nagyon izgalmasnak találok. Abban a korban

Jókai sztárfigurának számított; megbotráncoltatta a társadalmat, mert az első felesége nyolc évvel idősebb volt, a második pedig ötvenhárommal fiatalabb. Jókai élettörténete a mai fiataloknak is érdekes lehet. A foglalkozásokat játékos formában tartom, hozok tárgyakat, képeket és rajzolni is lehet. A próbatanításomon négy csoportot alkottak a diákok, mindegyik kapott egy nőalakot: Jókai édesanyját, a két feleségét és *Az arany ember* egy szereplőjét. Ennek kapcsán megismerhetjük a 19. századi társadalmat és a romantikára jellemző karakterábrázolást.

Mivel foglalkozott a Fasori könyvtárba érkezése előtt?

A Fasor előtti időszakban huszonnyolc évig a Földtani Intézet hatalmas állománnyal rendelkező könyvtárában dolgoztam. Ott lényegében a kutatómunkát segítettem azzal, hogy szakirodalmat és információkat kerestem a geológus kutatóknak és hallgatóknak.

A Fasori könyvtárban hány darab könyv található?

24 000 körüli darabszámról tudunk. A legnagyobb példányszámban történelem, irodalomtörténet és művészettörténet tárgyú könyveink vannak, de jelentős a szépirodalmi állomány is.

Mindegyik könyvet egyformán szokták kölcsönözni, vagy van olyan, amit egyáltalán nem?

A versek és az irodalomtörténet iránt manapság kisebb az érdeklődés. Szoktak még képzőművészetről, pl. festőkről is kutatni. Szabó Magdát nagyon sokan szokták kérni, és a legtöbben a kötelező olvasmányokat keresik, illetve Leiner Laura könyvsorozatai is nagyon keresettek. Emellett az *Időfutár*, a *Narnia krónikái*, a *Gyűrűk Ura*, a *Harry Potter*-sorozat, valamint Wéber Anikó könyvei a legnépszerűbbek.

Kitanics Szonja

Kiállítás- és könyvajánlók

JÓKAI 200: „Az üstökös, kit önlángja a végtelenbe visz”

Kiállítás a Petőfi Irodalmi Múzeumban
az író születésének 200. évfordulójára

A nemzet mesemondójaként szokták emlegetni a már életében elismert író, a Baradlay fivérek, Tímár Mihály és a szegény gazdagok történetének életre keltőjét. A PIM kiállítása az író rendkívüli életútját, sokoldalú alkotói pályáját és a 19. századi magyar kultúra aranykorát idézi meg – különleges tárgyakkal, kéziratokkal, festményekkel és interaktív installációkkal.

Láthatunk eredeti Jókai-kéziratokat, leveleket, illusztrációkat, első könyveinek kiadását. Olvashatunk korabeli sajtótermékeket és átélhetjük az irodalmi élet hangulatát. Megtekinthetjük Jókai otthonának és íróasztalának rekonstrukcióját és egyéb személyes tárgyait, gyűjteményét. Sőt a digitális élményszórában saját „Jókai-regényt” is írhatunk.

A kiállítás nemcsak irodalomtörténeti utazás, hanem élmény mindazoknak, akik megismerkednének a sokoldalú Jókai Mórral, aki a saját korában szenvedélyesen szerette a színházat, a történelmet, az irodalmat, a politikát és a természettudományokat.

Számomra teljesen meglepő, hogy egy író ennyiféle művészeti és tudományos területen otthonosan mozog. Különösen a csillagászathoz, a régészethez és a hozzájuk kapcsolódó mérnöki és technikai vívmányokhoz való vonzalma kelti fel a figyelmet. Jókai a magyar nyelv mestere, nyelvezte a mai fiatalok számára is érthető és még a humora is kiváló. Érdemes tehát születésének kétszázadik évfordulóján regényeit újra elővenni vagy épp kikölcsönözni a fasori könyvtárból.

Jókai Mór (1825-1904) kiállítás a Petőfi Irodalmi Múzeumban.

Cím: 1053 Budapest Károlyi utca 16.

Nyitva tartás: Hétfő kivételével minden nap 10–18 óráig.

Csordás Benedek Bence, 8.b

Láthatatlan segítők

Vámos Robi: Psszt! Csoda vagy!
(Ragyogtató beszélgetések gyémántbogarakkal)

Idézet a könyvből:

„Azt adod nekem, ami kell / pedig én sem tudom, mi kell nekem.
/ És én azt adom neked, / ami kell, pedig te sem tudod, mi kell neked.”

Nagyon ajánlom ezt a könyvet mindenkinek, mert vicces, szórakoztató, és a történet a mi valódi, hétköznapi életünkben játszódik. Ez a könyv híd a mi világunk és Robi világa között, a főszereplője te magad vagy, kedves olvasó, na és persze Robi. A könyvben rengeteg példa van a kamasz kérdésekre, érzésekre, magunkra ismerhetünk általuk, vagy épp megfogalmazhatjuk a saját kérdéseinket. Nekem a könyv a magány és a rosszkedv oldásában segített. Nagyon jó ötleteket ad arra, hogyan csendesíthetjük el magunkban a benső kritikust, és hogyan vehetjük észre saját erősségeinket. Tanulságos és hasznos olvasmány, nagyon ajánlom minden kortársamnak.

Ferenczy Borbála, 8.b

A láthatatlan kéz

Somogyi Abigél: A leleplezés

Ez a könyv négy fiatal: Mózes, Olívia, Peti és Dina életét mutatja be. Kívülről nézve átlagos kamaszok, de mindannyiukban kérdések fogalmazódnak meg. Olyan megéléseik vannak, amelyeket egymással sem mernek megosztani. Titkok, fájdalmak, hazugságok, félelmek uralják őket, mindeközben szeretnének egymáson segíteni, holott magukat sem értik, magukkal sincsenek rendben.

Ahogy a regényben Isten láthatatlan keze munkálkodik, az ő életünkben is egyre több mindenre derül fény. Isten különböző álmokon keresztül kalandra hívja a fiatalokat, és választ ad minden kérdésükre. Az álmokban a fiatalok Jézus személyében isteni szeretetet tapasztalnak, amely elűzi a félelmeket, eltünteti a fájdalmakat, rávilágít a hibákra, ugyanakkor arra is, hogy mennyire értékesek mindannyian Isten szemében.

A leleplezés nem csupán egy történet, hanem lelki utazás is. Néhány barátom is olvasta a könyvet, közösen beszélgettünk róla, és mindegyikük más-más történetben ismert magára. Nekem például Peti története segített sokat. Ugyanazok az érzések voltak bennem is, de ez a könyv válaszokat adott, és lelkileg is közelebb vitt Istenhez, mindemellett az olvasása is izgalmas volt.

Márkus Eleonóra, 9. c

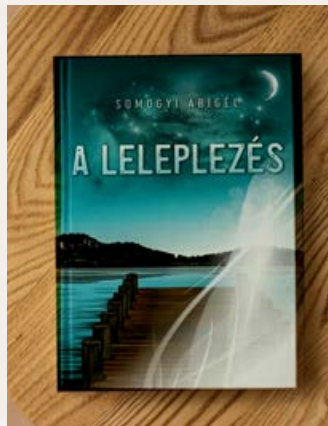
Sherlock láthatatlan húga

Nancy Springer: Enola Holmes – Az eltűnt márki esete

Ez a könyv egy izgalmas, rejtélyekkel teli történet, amely Sherlock Holmes fiatal húgáról, Enoláról szól. Amikor édesanyja rejtélyes módon eltűnik, Enola a saját kezébe veszi az ügyet, és nyomozni kezd London utcáin. A könyv tele van felfedezéssel, logikával és bátor döntésekkel, miközben a fiatal lány bebizonyítja, hogy nem csak híres bátyja képes megoldani bonyolult eseteket.

Ajánlom mindenkinek, aki szereti a kalandokat, a detektívtörténeteket és az erős, okos női főhősöket.

Hodák Emília, 10.c

Berepültek és fészket raktak a Fásorban a gólyák és a verebek

Verébavató: Kalózkod, királyok, mutatóványosok

A DÖK szervezésében valósult meg idén is a sokak által hetek óta várt verébavató. Október 17-én délután nem volt hiány stílusos jelmezekben, izgalmas vetélkedőkben és nevetésben. Beszéljenek az eseményről a képek! *Fotós: Németh Rebeka Sára*

Fasor Kupa 2026

Kapufa United, Szotyti és Kanapé FC, hogy csak néhányat említsünk az eredeti csapatnevek közül, melyekhez – az eredeti arcok mellett – egyedi arculat is tartozik. Saját tervezésű címerek, csapatmezek, szurkolótábor és persze nagy reménységű gólkirályok. A Fasori Gimnáziumban páratlan lehetőség, hogy egy egész tanéven átívelő focibajnokság, a Fasor Kupa várja nemcsak az aranylábú csatárokat, hanem bárkit, aki kedvet érez a csapatjátékhoz. A Hírmondó minden lapszámában hírt, de még inkább kedvcsináló, hangulatfokozó képeket teszünk közzé a szeptember 23-án indult eseményről, melyet a DÖK szervez. A legfrissebb tabella, a mérkőzések időpontjai és a góllövőlista folyamatosan frissül mind a földszinti aulai kivetítőn, mind az iskola honlapján és a DÖK Instagram felületén.

FTC-villáminterjújuk

A Fasori Tanárok Clubja (FTC) csapatából ezúttal négy játékost kérdeztünk, lássuk, mire lesz elég az eltökéltség és az erősítés!

A gólpassz az új gól

Villáminterjú Regős Mátyással

Regős Mátyás tanár urat egy győztes meccs után kérdeztük arról, miért jó az FTC csapatában játszani, milyen élményekkel gazdagodott az eddigi Fasor Kupák során, és hogyan képzei jövőbeni futballpályafutását.

Milyen érzés volt győztes csapatként levonulni a pályáról?

Nagyon jó. Fájt még, hogy tavaly nem sikerült megnyerni a kupát. Idén győzelemmel tudtuk indítani a szezont, és ez nagyon jó érzés volt, még akkor is, ha vitatott győzelem volt, mivel sokan megkérdőjelezték, hogy Nagy Sándor tanár úr lövése áthaladt-e a gólvonalon. De hát ugye a bíró szava dönt a futballpályán.

Tavaly hányadik helyen végeztek?

Annyira traumatizált a kiesésünk, hogy hirtelen nem is emlékszem, hogy az elődöntőben vagy a negyedöntőben estünk-e ki, de azt hiszem, hogy csúfos módon már a negyedöntőben kiestünk.

Ki ellen játszottak?

Az akkori 12. osztály tagjaival, a Zúzókkal.

Milyen a csapatközösség?

Nagyon-nagyon jó, összetartó a társaság. Sajnos elvesztettünk embereket, mint Tóth János tanár urat. De szerencsére kiváló játékosokkal sikerült erősíteni a csapatot. Megszereztük Béres Márk tanár urat a nyári átigazolás hajrájában, meg az új portás kollégát, Jánost, aki jövő kedden a kezdőcsapatban kaphat helyet, valamint az első próbán bemutatkozott Szűcs Emese tanárnő férje, Bálint is, úgyhogy igen veretes névsorral indultunk neki a szezonnak.

És a tanár úr lőtt gólt?

Nem lőttem gólt, pedig megígértem az ötödikeseknek. Csak két gólpasszt sikerült adnom, úgyhogy mostantól azt mondom, hogy a fociban a gólpassz az új gól.

Ez egy jó gondolat. Mit gondol, idén van esélyük megnyerni a Fasor Kupát?

Nagyon remélem. Bár az első fordulóban részt vett egy olyan csapat is, amely tavaly nem indult, és nagyon erős csapatnak tűnik. A kicsik meg egyre nagyobbak, mi meg egyre öregebbek vagyunk... Mégis azt érzem, hogy ez a mostani talán lehet a mi évünk. Tavaly annyira erősek voltak a végzősök, hogy nehéz volt felvenni velük a versenyt, de talán idén összejön.

Reményei szerint a következő meccsen hány gólt fog lőni?

Nem merek becslésekbe bocsátkozni, de ahhoz nem férhet kétség, hogy lövök majd gólt. Kétszer nem hibázok, ez teljesen biztos.

Urbányi Emese Kincső, 8.B

Körkérdés: Mi a foci?

Nagy Sándor tanár úr:

Izzás, kihívás, megmérettetés, miközben öröm és játék is, méghozzá csapatjáték, ahol egy egész közösség bukhat vagy nyerhet egy-egy játékos egyéni teljesítménye, az összhang megléte vagy épp hiánya miatt. A foci az élet.

Béres Márk tanár úr:

Mindegy, hogy tanár vagy diák, fiatal vagy öreg, közösen kergetni a labdát, ugyanazt az érzést keresve: a versengés, a győzelem, az önfeledt szórakozás pillanatait. Ilyenkor elmosódik a határ, a társadalmi korlát, és mindkét fél jobban megérti egymást. Hiszem, hogy a kölcsönös tisztelet alapjait is adhatja a közös focimeccs.

Fabiny Márton tanár úr:

Az FTC-ben játszani mindig nagy öröm, hiszen a csapat működésével nemcsak a tanárok közösségét építjük, hanem a diákok közösségi életéhez is tudunk kapcsolódni. Izgalmas megélni, hogy a meccsek idejére kicsit megszűnnek a tantermi szerepek, és csak a játék marad. Remélem, idén bekerülünk a négyes döntőbe, és ott lehetünk a diáknapon.

Fotó: DÖK

Az iskolaudvartól a török riviéráig

Gyeplabda-bajnokok a Fasorban

Amikor a Fasori Gimnáziumba jöttem 5. osztályban, akkor hallottam először azt a szót, hogy gyeplabda. Akkor még fogalmam sem volt, mit takar. Ahogy telt-múlt az idő, egyre többen kezdtek el járni rá az osztályból. Kíváncsi lettem magam is, és elmentünk egy barátnőmmel megnézni. Ugyan az első edzések furák voltak, hisz még csak próbáltam rájönni, hogyan is kéne megfognom az ütőt, rövidesen azonban menthetetlenül beleszerettem a sportágba. Olyannyira, hogy korábbi sportomat, az atlétikát ott is hagytam és emellett döntöttem.

Kezdetben még úgy láttam, csak az edzésekből áll ez az egész, de szép fokozatosan egyre nevesebb versenyeken is részt vehettem a csapattal. Diákolimpia, korosztályos bajnokságok, végül felnőtt kategóriában is. Azonban, ami az igazán nagy élményeket nyújtotta, azok a külföldi tornák és edzőmeccsek voltak. Zágráb, Pozsony, Lipovci, Muraszombat, Porvoo és még sok más helyen is lehetőségünk volt kipróbálni magunkat. Ezeken a tornákon pedig nemcsak a házigazdákkal mérkőzhettünk meg, hanem sok más ország játékosaival is, többek között grúz, ukrán, török, svéd, olasz, osztrák, norvég és bolgár ellenfelekkel. A felsoroltak közül a legtöbb eseményen a Fazor csapatával vettem részt. De az évek elteltével a magyar felnőtt női válogatottba is bekerültem, ezáltal az ország legjobb játékosaival edzhetek és játszhatok együtt.

Idén nagy megtiszteltetés ért, részt vehettem a magyar női gyeplabda egyik legkiemelkedőbb megmérettetésén: a 2025-ös felnőtt női Európa-bajnokságon, Alanyában, a török tengerparton. A tornán a csapat a harmadik helyért játszhatott Luxemburggal, és a meccs utolsó pár percében belőtt góloommal sikerült azt megnyernünk és ezzel a magyar női hokisport első EB-érmét megszerezni – ezzel mintegy megkoronázva az elmúlt hét év munkáját.

Rendkívüli élmény látni azt, ahogy fejlődnek a társaid a csapaton belül, de megtapasztalni ugyanezt saját magadon talán még jobb. A „nem tudom, hogy kéne tartanom az ütőt” állapotból eljutni az „EB-n győztest gólt lőttem” érzésig leírhatatlan dolog.

A rengeteg tapasztalat és élmény mellett még sok mást is kaptam ettől a sporttól: a csapatmun-

kában való együttműködés megismerésétől kezdve az akadályok közös leküzdésének érzésén keresztül, a sportpályázatokon át az egyetemi pluszpontokig. Ez utóbbiak jelentősen megkönnyítik a továbbtanulást. Az előbbieket pedig számtalan felejthetetlen emléket adnak.

Néha ugyan nehéznek tűnhet a versenysport és a tanulás összeegyeztetése, de higgyétek el, nem lehetetlen!! Nekem személy szerint sikerült a kiválasztott egyetemre, a Corvinusra bejutnom úgy, hogy egy edzést sem hagytam ki az érettségi alatt.

Remélem, ti is megtaláljátok majd azt az elfoglaltságot, hobbit, sportot (még ha hozzám hasonlóan nem is elsőre), amely legalább annyi örömet fog adni nektek, mint amekkorát nekem a gyeplabda. És ti tudjátok? Lehet, éppen nektek is pont ez lesz az...

Sütő Cseperke, volt fasori diák

Nagy hegyek és fúziós reaktorok

CERN tanulmányi út

Tanulmányi utunk 2025. szeptember 6-tól 14-ig tartott, és az volt a célja, hogy a részt vevő diákok és tanárok híres és érdekes tudományos központokat nézhessenek meg, bővítsék ismereteiket a részecske- és kvantumfizika terén, és sok jó élményt szerezzenek. A fő úticélok a CERN és a Svájci Plazmaközpont (Swiss Plasma Center) voltak, de sok más érdekesség mellett megnéztük a Max Planck Intézetet, a Deutsches Museumot, sőt a bátrabbak (köztük én is) még a Mont Blanc-ra is fölmentek.

Egy meglehetősen hosszú buszút után megérkeztünk Münchenbe, ahol az első három napot töltöttük. Ezalatt megnéztük a Deutsches Museumot, az ASDEX fúziós reaktort a Max Planck Intézetben, tartottunk városnézést, és Krausz Ferenc Nobel-díjas fizikus laborját is megnéztük. A Deutsches Museum kifejezetten tetszett, nagyon sok dologról van ott kiállítás, a repülőktől kezdve a fizikán és kémián át a régi hangszerekig, és mindegyik jól megépített, izgalmas.

A következő napokban sokat utaztunk, átmentünk Svájcban (széltében) és Franciaországban is sok helyen voltunk. Az úton gyakran néztem a tájat, az Alpok mentén mentünk sokat, a hegyek lenyűgöztek. A hosszú buszutakon lehetőségünk volt külsős diákokkal is összeismerkedni, beszélgetni.

A CERN-ben sok érdekes előadást hallottunk. Megnéztünk kiállításokat különböző tudományos témákban, a CERN kutatóeszközeinek működéséről. Kifejezetten érdekesek voltak az óriási, több kilométer hosszú részecskegyorsítók – ezek a föld alatt helyezkedtek el –, amelyekkel bebizonyították a Higgs-bozon létezését. A Svájci Plazmaközpontban egy magyar származású kutató tartott érdekes előadást a fúziós reaktorok működéséről és a plazma különböző felhasználási módjairól. Volt egy kincsvadászattal egybekötött genfi városnézés is, melynek során kisebb csapatokra oszlottunk, és meg kellett válaszolni egy kérdéssort a város látnivalóiról. A leggyorsabbak jutalmat is kaptak.

Az ITER-ben megnézhattuk az éppen épülő kísérleti reaktort, amely a világon eddig épült fúziós reaktorok legnagyobbika lesz. (A darabokat, amelyekből összerakják, a világ különböző országaiban gyártották le.) Az eddig épült reaktorok célja az

volt, hogy a fúziót kutassák, nem az, hogy energiát termeljenek, nem is voltak alkalmasak rá, de az ITER reaktora már annyi energiát fog termelni, hogy fedezze a saját igényeit. Azt fogják vele kutatni, hogy hogyan lehet majd olyan reaktorokat építeni, amelyek képesek többletenergiát termelni.

A Mont Blanc túra nagyon emlékezetes volt. Láttam már nagy hegyeket képeken, de most már úgy gondolom, hogy egy kép sem ragadhatja meg igazán az ilyen hegyek szépségét és magasságát. A felvonóút kicsit félelmetes volt, mert fújt a szél, és lengette a kocsit, de nagyon megérte felmenni. Két szinten álltunk meg. Az alacsonyabbnál pont a felhők szintjén voltunk, ezért percenként váltotta egymást a csodálatos kilátás és a sűrű köd. Egy kisebb túrát is tartottunk ott, megnéztünk egy rikitóan kék vizű tengerszemet. A második szint már jóval a felhők fölött volt, jól lehetett látni a sziklaszirteket és a legmagasabb csúcsokat. Onnan egy lifttel – amely a sziklában volt – felmentünk a második legmagasabb csúcsra. Ott tényleg lélegzetelállító volt a kilátás.

Az utolsó napon még aludtunk egyet a müncheni szállodában, ahol az elején is megszálltunk. A hazaúton útba ejtettük még a Rajna-vízesést, az is csodaszép látvány volt. Utána már „egyenes út” vezetett a Faszor felé.

Az egész út nagyon emlékezetes marad számomra, az előadásokon sok érdekességet hallottam, kifejezetten sokat tanultam a magfúzió folyamatáról és a fúziós reaktorok működéséről és nem utolsósorban szereztem egy-két barátot is.

Szigeti Dániel, 11.c

Bolygóközi gravitációtól a hajnali óceánig

Beszélgetés Palágyi Júlia tanárnővel

Másfél hónap, öt rendezvény, hat fasori Simonyi-díjazott. Ez Palágyi Júlia tanárnő tanévkezdésének mérlege, aki valósággal berobban a tanórákra, véleménye szerint ugyanis csak tüzzel érdemes fizikát tanítani. És ebbéli lelkesedése tizenhét fasori tanév után is töretlen.

Hosszú évek óta hétről hétre az iskola egyik legnépszerűbb, a fasori nagyok hírnevéhez méltó fizikaszakkört tart az iskolában. Egy bölcsész számára akár elképzelhetetlennek is tűnhet a fizika iránti rajongás, hogyan tudja mégis megszerettetni a tantárgyat nem csupán a fizikuspalántákkal?

Péntekenként, a 8. órában is teljes létszámú szakköröm volt évekig, idén kedden tartom, szintén a 8. órában. Mind a szakkörökön, mind a tanórákon központi szerepet tölt be a kísérlet, a gyerekek tapasztalatokat gyűjtenek és utána jegyzőkönyvet írunk. Ezek után jöhet a magyarázat és az elmélet. Az egykori legendás fasori fizikatanár (később iskolaigazgató), Mikola Sándor tanár úr után [aki Wigner Jenő és Neumann János tanára is volt – a szerk.] sokszor elvégezzük az általa bemutatott buborékos kísérletet (vagyis a „Miki-bubi”-kísérletet). Látványosak ugyanakkor a hőtani, azon belül is a hővezetést bemutató kísérletek. De a Newton-kísérleteket is nagyon szeretik a gyerekek, főleg, ha maguk is résztvevői lehetnek. Mára már saját fejlesztésű kísérleteim is vannak, nem szeretnék ugyanis rutinból tanítani, hajt, hogy

mindig valami újat, valami érdekeset mutassak a diákoknak. Élménnyé szeretném tenni számukra a fizikaórát.

Mire kell figyelni a kísérleteknél? Hogyan lehet rámutatni az összefüggésekre a fizika és mindennapi valóságunk között?

Kulcsfontosságú a fizikatanításban – a balesetvédelem mellett –, hogy a tanár a gyakorlati életből hozzon példákat, gyakran teszem fel például azt a kérdést, ha vihar közeleg, merre érdemes vennünk az irányt, a tóba, az autóba vagy a kocsmába... (Nevet.) De volt már olyan is, hogy egy váratlan jelenségre kellett reagálnom, a földszinti tanterem egy hatalmas teherautó elhaladása miatt berezonált, megijesztve a diákokat. Ennek kapcsán elmagyaráztam nekik a rezonancia jelenségét, melynek lényege, hogy ha a frekvenciák közel azonosak, erősítik egymást. Fontos az életkoruknak megfelelő magyarázat is. Az életből vett példák nagy tetszést szoktak aratni, egyszer például kiszámítottuk azt, hogy a párizsi Eiffel-toronynak mennyi lehet a hőágulása: ehhez kellett a kísérlet, annak megértése és aztán az abból következő képlet.

Fotó: MTA

Hogyan történik a számonkérés fizikából? Van, akinek sajnos csak a képletmagolás gyakorlata maradt meg...

Nem csak dolgozatot íratok, rengeteg projekt munkát is adok a diákoknak, feladat például lerajzolni az őszi vagy nyári csillagképeket, de kutathatnak a világítótornyok történetéről is, a nagyobbak a Manhattan-tervről vagy akár Hiroshimáról is gyűjthetnek információkat. Tudósok, csillagászok – például Kepler, Galilei, Einstein – életrajzát is ki szoktam adni feldolgozásra. Pár hete például minden gyerek elvállalt egy bolygót a tanórán, arról tart majd kiselőadást. Nagyon népszerű náluk a projekt munka, szabadságot adok nekik az anyaggyűjtésben. Aztán a meghallgatások közben lehet kiegészíteni, korrigálni, kérdéseket feltenni.

A jelenlegi tanári karban is vannak olyan szerencsések, akik jártak Palágyi tanárnővel a Magyar Tudományos Akadémián fizika tárgyú előadást hallgatni. Az MTA-látogatást hagyománnyá tette az iskolában. Miért fontos, hogy egy diák kitekinthessen az iskolai milióból, és tudományos közegben is halljon fizika tárgyú előadásokat? Mennyire érthetőek ezek az előadások egy laikus számára?

Van, hogy egy téma nehezebben befogadható, de mivel rövid, 25 perces előadásokról van szó szünetekkel, és például a Tudós Kávézóba is betérhetünk, nem okoz nehézséget a diákoknak. Sokkal inkább doppingolja őket, hogy ilyen nagy tudósokkal, példaképekkel találkozhatnak, mint amilyen például Kroó Norbert professzor úr [többek között a lézerfizika jeles hazai kutatója, akinek nevét egy kisbolygó is őrzi – a szerk.], akit tavaly a 90. születésnapján köszöntöttünk. Háromszor vittem a diákokat szeptember óta – szintén az MTA-ra – Härtlein-kísérletre. Härtlein Károly kife-

jezetten a középiskolásoknak szóló kísérleteinek palettája széles (és színes), a folyékony nitrogéntől a lézerfényig mindent átfogott.

Ami megkoronázta az idei tanévkezdést, az a Simonyi-nap volt. Simonyi Ernő keresztapja volt Simonyi Károly neves atomfizikus (többek között *A fizika kultúrtörténete* c. könyv szerzője), akinek tiszteletére tartották a Simonyi-napot. Érdekeség, hogy ő Charles Simonyi űrutazó unokatestvére is. Ma már sok diákom nagyon otthonosan mozog az MTA-n és büszke rá, hogy ott lehet.

Milyen versenyeredményekkel büszkélkedhetnek idén Palágyi tanárnő tanítványai?

Idén a Simonyi-nap eredményeivel büszkélkedhetünk, minden díjat elhoztunk, a Fásor hírnevét öregbítettük. Első helyezett lett Gál Annamária a 9.a-ból, második Hordós Luca és Kovács Blanka a 8.a-ból és harmadik Németh Lili, Jakab Dorottya és Dóczi Vendel szintén a 9.a osztályból. Az egész MTA nekünk tapsolt, nagyon büszke vagyok rájuk.

A fizika iránti töretlen lelkesedése mellett nagyon szereti a zenét és a táncot is. Vajon felfedezhetünk a két hobbi között hasonlóságokat?

De még mennyire! A járvány idején nyitott ablaknál – hogy ne fázzanak a gyerekek és ne féljenek annyira a járványtól –, minden alkalommal öt percre pár chachacha-lépéssel dobtam fel az órát, jót tett mindannyiunknak, ezt azóta is emlegetik... A tánc végigkísérte az egész életemet. Először néptáncos voltam, a Nyírség Táncegyüttes egyik alapító tagja [a tanárnő közben mutatja az együttes jubileumi évfordulójára kötetbe szánt régi, még fekete-fehér fotókat, amelyeken gyorsan beazonosítható hosszú, világos hajáról – a szerk.]. 2007-ben váltottam társastáncra, a Szombat Esti Láz hatására, Angyal András kiváló tánctanár tanítványa voltam. Még Zombori Ottó csillagászt, egykori kiváló fásori kollégámat is elvittem táncba. Ottó tipikus fizikus kérdésekkel örvendeztette meg a tánctanárt, rendszeresen megkérdezte, most épp hol a súlypontja, és számítgatta, épp hány fokok szögben dől oldalra...

Emlékezetes még – bár inkább zene, mint tánc –, amikor a diákjaim a kedvenc számommal, az Omega *Hajnali óceán* című dalával vártak egy fénytán óra előtt. Mondanom sem kell, nagyon meg voltam hatódva. A fiamék most Lisszabonban vannak, meghagytam nekik, hozzanak fotót ők is az óceánról...

Fásori
Hírmondó

Jegyzőkönyv

Időpont: 2025. október 14.
 Helyszín: Bp.-Fasori Evangélikus Gimnázium díszterme
 Bíró: Csepregi András
 Felperes: Tóth Sarolta Pálma
 Felperes ügyvédje: Hugyecsz László Miklós
 Alperes: Kinyik Anita
 Alperes ügyvédje: Grünwald Gergely Vilmos

Esküdtszéki tagok

9.c	8.b
Antal Kamilla Janka	Barthos Boróka
Bódi Ábrahám Salamon	Csordás Benedek Bence
Izstray Levente Áron	Molnár Vanda
Márkus Eleonóra	Winkler-Ráthonyi Zita
Takács Zétény Zoltán	7.a
Tóth Márton	Penke Ármin
	11.c
	Szigeti Dániel

Első felvonás

Elsőként a felperes kap szót Tóth Sarolta személyében, aki ismerteti, hogy a rágózást miért tartják előnyös tevékenységnek az iskolában. Többek között annak stresszoldó, nyugtató, a koncentrációt segítő hatását, valamint a szociális érintkezésben tapasztalható előnyeit emeli ki. Majd az alperes is szóhoz jut Kinyik Anita személyében, aki a rágózást a lázadás szimbólumának nevezi, és a rágót olcsó, amerikai divatterméknek minősíti, amelyet csak a reklám miatt fogyasztanak a rágózók.

Újabb érvek a felperes részéről: a funkcionális rágók egészségjobbító, életminőség-javító szerepéről beszél, például a nikotintartalmú rágók segítenek a cigarettáról való leszokásban. Továbbá hangsúlyozza, hogy a rágózás egyik, tudományosan kimutatott pozitív hatása a boldogsághormon-termelés.

Alperes: Egy Ady-vers közös olvasásánál több boldogsághormont semmiféle pótszer nem idézhet elő. Továbbá arról beszél, hogy a rágó nagy mennyiségű fogyasztása az emberi testre milyen egészségkárosító hatással lehet, többek között hasmenést, puffadást idézhet elő.

A felperes az esküdtszéktől kérdez, a bíró leinti. A felperes ügyvédje újra a rágó azon tulajdonságát emeli ki, hogy a függőségeken segít.

Alperes: Ideális esetben egy egyházi gimnáziumban nem a függőségek a központi téma. Az alperes ügyvédje: Tudományosan kimutatták azt is, hogy több egészségtelen ételt (csipszet, csokoládét) fogyaszt az, aki rágózik. A folyamatos rágás egyébként is emésztőnedveket termel, hosszú távon tehát a rágózás gyomorfekélyt is okozhat.

A felperes Szingapúr példáját hozza fel, ahol véleményük szerint az emberi jogokat sértő túlkápa a rágó betiltása.

Az alperes erre azzal válaszol, hogy mi volt a betiltás oka abban az országban: metrószerelvények hibásodtak meg a nem rendeltetésszerű rágógumi-használat miatt.

A felperes ügyvédje szerint a rágózást szabályozni kellene, nem betiltani.

Alperes: A szabályozás kevés. Kifejti, hogy a rágógumi iskolai berendezési tárgyakra ragasztva milyen jelentős anyagi kárt okoz, és eltávolítása milyen mértékű emberi erőforrás-pazarlást idéz elő. Példának Rómát hozza fel egy újságcikket idézve: „...a város utcáin naponta 15 ezer rágót köpködnek szét és ragasztanak mindenhova, többek között a műemlékekre is. Egyetlen rágógumi eltávolítása 1 euróba kerül a városnak, és ez a köztisztasági hivatal vezetője szerint éves szinten 5,5 millió eurót jelent a városnak.”

A felperes elmondja, hogy ezek a példák nem állnak az iskolára. Az alperes az erre a perre összeszedett, iskolában talált rágókból készített műalkotásra mutat. Egy néző megjegyzi, úgy hallotta, az akció során többen egyenest a gyűjtőládába dobta a rágójukat. Az alperes nem tagadja, hogy volt ilyen is, de ezeknek a száma töredéke a padok és székek alól kiszedett rágógumiknak.

A közönség soraiból egy résztvevő az alperestől kérdez: Miért zavaró a rágózás? Alperes: Provokációnak érzi a tanár, tapasztalata szerint kevésbé figyelnek a rágózó gyerekek a tanórán.

Egy résztvevő a felperestől kérdez: Mit gondol a rágóban lévő káros anyagokról? A felperes elmondja, hogy az a mennyiség, ami egy rágóban van, nem annyira káros.

Egy résztvevő kérdez: Szünetben miért nem lehet? Az alperes ügyvédjének válasza: Szünetben lehet. Résztvevő: Az udvaron miért nem szabad? Alperes válasza: Szabad az udvaron. Idézi a házirend vonatkozó részét: „Tanórák, ünnepélyek és templomi alkalmak alatt tilos rágógumizni, étkezni.”

Egy résztvevő kérdez: Miért nem olyan a rágó, mint egy stresszlabda? Az alperes ügyvédje: Mivel rágózás közben a szádát mozgatod. Egy résztvevő kérdez: Akkor a termoszból ivás és a szőlőcukorevés a díszteremben miért megengedett? Az alperes ügyvédje újra a házirendből idéz: „Inni az órát tartó szaktanár engedélyével lehet.” Alperes: szőlőcukrot csak a szünetben fogyasztott. Felperes elmondja, miért káros a szőlőcukor. Egy felszólaló:

Kifejti álláspontját a szőlőcukor jótékony hatásai mellett, amely nem összekeverendő a répacukorral és természetes összetevői miatt sokkal egészségesebb választás, mint a mesterséges aromákkal dúsított rágógumi.

Második felvonás

Egy résztvevő az alpereshez: Miért nem szól rá a diákra, hogy rágózzon halkabban? Alperes: A rövid, a Fasorban mindössze 40 perces óra nem állhat rágózáskultúra-tanításból. Egy résztvevő kérdése a felpereshez: Ha van példaképe, odamenne-e hozzá rágózva? Felperes válasza: Nem, de a tiszteletadásnak sok más jele is lehet.

Egy résztvevő kérdése az alpereshez: Ha saját felelősségére és kulturáltan rágózik valaki, akkor miért nem rágózhat? Az alperes ügyvédje: Sajnos konkrét bizonyíték van rá, hogy a „kulturált rágózás” hosszú távon nem működik, lásd az összegyűjtött darabokból készült rágógumi-műalkotást és az elhangzott érveket.

A felperes összefoglalja a véleményét, hangsúlyozza a rágó agyserkentő hatását és azt, hogy fogyasztásával például a viselkedésszavaros tanulók kevésbé zavarják a tanórákat. A felperes ügyvédje távozik. Az alperes is összefoglalja az álláspontját: Mindennek megvan a helye – ahogy a kiköpött rágónak is: a kuka – és ideje; ebben az iskolában lehet rágózni a szünetekben, éljenek ezzel a szabadsággal a diákok, és tiszteljék meg egymást és tanáraikat, hogy a tanórán – a házirendnek megfelelően – nem teszik.

A bíró felszólítja az esküdtszéki tagokat, hogy menjenek ki a teremből tanácskozára, és többségi szavazattal döntsék el a kérdést, szükséges-e indítványozni a házirend módosítását a Budapest-Fasori Evangélikus Gimnáziumban.

Visszatérve az esküdtszék szószólója, Barthos Boróka kap szót, és bejelenti, hogy az esküdtszék a felperesek javára döntött.

A bíró lesújt kalapácsával, a tárgyalás ezzel véget ér.

Szőnyi Anna jegyző és segítői

Aradi 13 másképp – A kilencedik évfolyam kirándulása

Lírai beszámoló a megérkezésről

A kilencedik évfolyam egy borzasztó hétfői iskolai nap helyett október 6-án, az aradi vértanúk emléknapján Pákozdra ment az irány.

A Déli-pályaudvarnál találkoztunk és 7.45-kor indult velünk a vonat Székesfehérvár felé. Tikkasztó hőség volt a vonaton, mert fűtöttek, mintha nem lenne holnap. Amint leszállt a vonatról a lábunk, Agárd földjére lépett. Utána 300 km/h-s szélben elsétáltunk a kikötőig, ahol felszálltunk a kompra, ami ment vagy $\sqrt{2}$ -vel. Pákozdon szálltunk le, és meg sem álltunk a katonai múzeumig. Itt háromállomásos tárlatvezetésben volt részünk. Többek között a lövészárkokkal is megismerkedhettünk.

Bánhegyi Bence Gábor – Botta Miklós András

Mit jelent katonának lenni?

Nagyon érdekes és tanulságos előadáson vehettünk részt. A kedvenc részünk a katonai lövészárkok volt, amely egy hosszú folyosó a föld alatt farönkökkel körbekerítve, a végén katonai sátorral. Három vezetőnk is volt, akikről nagyon izgalmas „katonai kiképzést” kaptunk, illetve elgondolkodtató mondatokat hallhattunk. Az egyikük felhívta rá a figyelmünket, hogy ma sokszor a legnagyobb problémánk a lemerült telefonunk, összevetve ezt a katonai mindennapokkal és a mai háborús viszonyokkal, hálásnak mondhatjuk magunkat. A vezetés vége a közös megemlékezés volt, az aradi vértanúk szobrai előtt egyik diákársunk virágot helyezett el és mindannyian meghajtottuk fejünket tisztelegve a hősökért, akik nem alkudtak.

Márkus Eleonóra

Véren vett szabadság

Emlékezés az aradi tizenháromra

Október 6-a az aradi vértanúk emléknapja, melyről a 9. évfolyam pákozdi kirándulása kapcsán szóltunk már lapszámunkban. Az idej rendhagyó műsort Nagy Sándor rendezte, rendezői elképzeléseiről és a színpadon megjelenő szimbólumokról kérdeztük.

A gyertyaláng gyakran jelképezi a művészetekben az emberi életet. Fényt (és valamennyi hőt) ad, de ezt csak úgy teheti, ha ő maga folyamatosan fogy, egyre közelebb kerül saját halálához. Ezek a – vértanúinkat jelképező – gyertyák azonban nem csonkig égtek, sem nem kialudtak, „erőszakkal” el- és kioltották őket. Műsorunkban ezt jelképezte a láng és annak elfújása. A műsorban a kortárs művészet is helyet kapott, Ágoston Béla tanár úr *GPS* című slam poetry darabja és hagyományosabb elemek is megjelentek: a gyertyaláng, a mártírok búcsúszavai, sőt a sortűzet imitáló dobász is. Remélem, mindenki talált megemlékezésünkben egy-egy gondolatot, idézetet, sorsot, ami értékesebbé teszi számára azt a szabadságot, amit eleink vérről fizettek meg.

Nagy Sándor magyar- és történelemtanár

Az emlékezés közösségépítő ereje

A szabadságharcok során a nemes, a polgár, a jobbágy vállt vállnak vetve harcolt, szenvedett és halt hősi halált, nem sokat törődve a társadalmi korlátokkal. Ennek a közös értelmezése, átélése az, ami szintén hidat alkothat tanár és diák között. Az emlékezés, a szomorúság, de ezzel együtt a büszkeség, a magyar nemzethez való tartozás megélése is. És végső soron ez a történelemtanítás egyik fő célja is, a diákok érezzék, hogy a nemzethez tartoznak, itt van az otthonuk, és büszkéek lehetnek rá, hogy egy ilyen különleges nép tagjai lehetnek.

Béres Márk történelem- és földrajztanár

Forradalmi leckék

Rendhagyó jelenetekkel, vagyis leckékkel érkeztek Ritterné Mocskónyi Zsuzsanna tanítványai a gimnázium dísztermének színpadára október 22-én, az 1956-os forradalom és szabadságharcra emlékezve. A fasori színjátszókör profi csapata tavaly Nagykárolyban ugyanezzel a darabbal lépett fel a testvériskola által szervezett diákszínjátszó fesztiválon, ezúttal pedig a nagykárolyi színjátszósok látogattak el hozzánk, a Fasori Gimnáziumba.

Slavomir Mrozek lengyel író három tanmesének is beillő szatirikus novelláját vitték színre a fasori színjátszósok. A Magyarországon már a hetvenes-nyolcvanas években is népszerű íróról megnyitó beszédében Csepregi András iskolalelkész így fogalmazott: „Írásai fenntartották bennünk az igényt egy olyan világra, amelyben nem csak tanulni, dolgozni, majd megöregedve a maradék egészségünkért küzdeni lehet, hanem gondolkodni, mérlegelni, nevetni, kérdéseket feltenni, összekacsintani, egymásra jobban figyelni, magunkat jobban megérteni próbálni, és egy jobb világra várakozni.” Sukhikh Ilia, 11.c osztályos tanuló – aki egy személyben alakította a korai keresztény szerzetest, az átkosban sört pattintó kisembert és a kiválóan képzett, tehát teljességgel értelmetlen mondatokkal dobálódzó kádert – a nagykárolyi diákszínjátszó a fesztiválon második helyezett lett a férfi színészek között, a csapat pedig különdíjat kapott. Ezúttal a nagykárolyiak érkeztek vendégségbe elhozva a Fasorba saját '56-os olvasatukat, mely – ismerve Erdély történetét – még megrendítőbbé tette Illyés Gyula *Egy mondat a zsarnokságról* című versének felolvasását és a Bródy-dalok közös (a nagykárolyiak zenekara által kísért) éneklését.

Re-formáció

A reformációra való emlékezés során nem a múlt dicsőségét siratjuk, hanem kérdéseket teszünk fel hitünk, életünk őszinte vizsgálata során, helyezték a hallgatóság szívére az idei október 31-ei megemlékezésen. A Magyarországi Egyházak Ökumenikus Tanácsa (MEÖT) központi ünnepségére ebben az évben is iskolai áhítataink helyszínén, a Fasori templom közvetlen szomszédságában, a Reformáció parkban került sor. Egyedül az Ige által kerülhetünk közelebb Istenhez és embertársainkhoz is, hangsúlyozta Fischl Vilmos. Örökségünk nem a megosztottság, hanem a megtérés és a közösség – fogalmazott a MEÖT főtitkára –, mert az Úr egyházát nem a különbségek, hanem az Ő kegyelme tartja össze. Az ünnepségen gimnáziumunk két diákja Illyés Gyula *A reformáció genfi emlékműve előtt* című verséből olvasott fel részleteket.

Állati oldal

Agámahármas

Már ötödikes korunk óta minden reggel ott várnak minket a lépcsővel szemben ők hárman. Általában egymáson fekszenek mozdulatlanul, egy rakáson. Szerintem, aki harmadiknak marad, féltékeny lehet a másik kettőre, ezért telepedik rájuk. Most is, mikor odamentünk megnézni őket, *Julianna Johansonon* feküdt, *Péter* meg egyedül süttette a hasát egy kővön az infralámpa alatt. Vajon szomorkodott, esetleg féltékenységet élt meg? Vagy épp ellenkezőleg, élvezte a boldog magányt? Ki tudja...

Hosszú ideig minden reggel megcsodáltam őket, a halakkal együtt. Mások unalmasnak látják, meg sem állnak a terráriumok előtt, nekem viszont ezek a fasori élőlények mindig különlegesek lesznek. Remélem, még hosszú ideig csodálhatjuk utánozhatatlan hármasukat.

Szamosi Bianka

Felhívás: keressük Jaguárt!!

Avagy: mely láthatatlan kéz boríthatott gyászba egy egész osztályt?!

Jaguár a 7.b fontos és jelentőségteljes tagja volt. „Szinte már kilépett saját plüssstestéből és önálló életet élt” – mondja Szintai-Molnár Kinga, az osztály szerves tagja. „Ő volt mindannyiunk legjobb barátja” – teszi hozzá nevét és kilétét felfedni nem hajlandó osztálytársa. Az egész osztály őszinte gyászba borult. A továbbiakban a gyászév egyik legmélyebb megélőjét, Jaguár tulajdonképpen életre keltőjét, Szamosi Biankát kérdezzük Jaguár eltűnésének részleteiről:

„A fiúk kérésére, a 6. osztály második felében, március 23-ára készítettem el Jaguárt és adtam át az osztálynak. Már ekkor, igen gyorsan elkezdett beilleszkedni. Nagyon sokat repült, és mindenkinek csak jókedvet hozott” – meséli könnyeit törölgetve Bianka. „2025. április 1-jén, bolondok napján sajnálatos módon elvesztette fél szemét, de gyorsan felépült, és továbbra is teljes, boldog életet élt” – folytatja a történetet a megrendült szemtanú. A baleset oka, hogy Jaguár szerencsétlenül landolt egy irodalomórai repülés végén. Ezek után még szorosabb kapcsolatba került az osztály minden tagjával.

A nyári szünetre az egyik osztálytársunk – Jaguár rajongóinak egyike – vihette magával a 7.b hön szeretett kabalaállatát. A szünet után épségben, bár még mindig csak egy szemmel tért vissza. „Szeptember 24-én azonban – csuklik el a történetet egészét átlátó Bianka hangja – elvesztette másik szemét is.” De ettől nem lett kevesebb, teszi hozzá e sorok írója. Jaguár szemtelenül, vakon is mindig az osztály kedvence marad!

Szeptember 29-én nyomát veszítettük, azóta is keressük. Aki megtalálja, kérjük, írjon az iskolaujsag@fasori.hu e-mail címre! Hazavárjuk Jaguárt a 215-ös terembe!

Reménységgel,

7.b (Szintai-Molnár Kinga, Szamosi Bianka és Ricardo)

Fasori (fa)viccek

Nyelvtanórán a szóalkotás témakörében épp a ható ige képzőjét tanulmányoztuk, amikor az egyik diák felkiáltott – megnyitva a társalgást a teológiai dimenziók felé –: MINDENHATÓ ige!

EGY HETEDIKES TÖRTÉNET:

Töriórán ki volt vetítve egy mű szerzője és címe. Arany János: Mátyás anyja. Felpillantva hangosan tettem fel a kérdést: „Micsoda, Arany János volt Mátyás anyja??” Nyilván – ahogy ez lenni szokott – akkor épp csöndben volt mindenki. A tanár meg a korábbi fegyelmeztetések miatt már így sem volt jó kedvében, aztán meg persze mindenki röhögött, így a feszültsége csak fokozódott. Végül – megnyugtatta a kedélyeket – kivágtam magam, és azt mondtam, csak ártatlan tévedés volt...

ALTERNATÍV JÓKAI-MEGKÖZELÍTÉSEK:

Megtudhattuk az épp kétszáz éve született, a nemzet mesemondójaként emlegetett Jókai Mór egyik elbeszélése, *A nagyenyedi két fűzfa* kapcsán, hogy Gerzson úr, az egyik kulcsfigura a történetben „szigorú volt a kollégista diákokkal a »csajozás« tekintetében”.

ÉVSZAKOK AZ IRODALOMBAN:

A tematikus magyarórán izgalmas felfedezések születtek, a természettudományos beállítottságú osztály nem holmi nehezen megragadható hangulatokkal meg borongós lírai futamokkal, hanem a klorofill nevű vegyületek számának drasztikus csökkenésével magyarázta az őszi színeváltozást...

Előretékinő

Következő, téli lapszámunkban a fasori művészeti nevelés nyomába eredünk, az adventi időszakban a zene lélekemelő, közösségépítő titkait vizsgáljuk, és záróakkordot keresünk az óévhez, indulót az újhoz.

